Regd. No. H/NL 18

విడిప్రతి 50 పైసలు

శుక్రవారం 24-3-1978

పదికాలాలపాటు పదిలపరచుకొనేందుకు
జెరాక్స్ (ఫోటోస్టాట్)
ఈ యంత్రంతో కాపీ చేయబడిన
పత్రాలకు
అటెస్టేషన్ అవసరంలేదు.
ఫోను : 649
డి. సి. హరిబాబు
16/269, జొన్నలగడ్డవారి వీధి
నెల్లూరు 1.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 49 సంపాదకుడు : నెల్లూరి శ్రీరామమూర్తి సంచిక 12

విలీనం కాదు- ఇం. కాంగ్రెస్‌లో ప్రవేశమే!

ఏదైనా రాజకీయ నిర్ణయం తీసుకో వలసివచ్చినపుడు తన వర్గీయుల సమావేశమంటూ ఒకప్రవహసనాన్ని నడపడం;

జిల్లా రాజకీయాలు

సమావేశానికి వచ్చినవారి అభిప్రాయాలు ఏ విధంగా వున్నా, తన స్వాభి ప్రాయానుగుణంగా నిర్ణయంచేసి, పుర జనుల కోరికపై నిర్ణయం తీసుకున్నట్లుం పించడం శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణా రెడ్డి ఆనవాయితీ విద్య.

తాము ఏ పార్టీలో చేరాలి అనే విషయం చర్చించి తీర్మానించుకోడానికని ఎన్నికలముందు మేగోరె ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు; శ్రీ రేబాల దశరథ రామరెడ్డితోసహా ముఖ్యులందరూ హాజరైనారు. వచ్చినవారిలో నూటికి తొంభై తొమ్మిదిమంది ఇందిరా కాంగ్రెస్‌లో చేరాలని అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేశారు. ఆఖరకు మేగోరె సోదరుడు శ్రీ బాలకృష్ణా రెడ్డికూడా గట్టిగా అదే కోరాడు. ఆర్. డి. ఆర్., ఎన్నికల్లో గెలవాలంటే ఇందిరాకాంగ్రెస్, మర్యాద కావాలంటే జనతా అని తీర్పుచెప్పాడు. మేగోరెమాత్రం వింటూ బెల్లంకొట్టిన రాయివలె కూర్చున్నాడు. మళ్ళీ సమావేశమై నిర్ణయం తీసు

-కొరవ 6 వ పేజీలో

నెల్లూరు హెడ్‌క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్లో 17 తేది ముగ్గురు వికలాంగులకు కృత్రిమ అవయవాలిచ్చినప్పటి చిత్రం. ఎడమవైపు నుండి: కాళ్ళు అమర్చబడిన మస్తానయ్య, వైద్యశాఖ రీజనల్ డైరెక్టరు డాక్టర్ బి.వి.ఎల్. నరసయ్య, కాలు చెయ్యి పొందిన సునీత, ఆర్. ఎల్ రెడ్డి, అర్థొపెడిషియన్ డాక్టర్ కె. రాఘవయ్య, కృత్రిమమైన కాలితో శ్రీనాగయ్య, డి. ఎం. ఓ డాక్టర్ భాస్కరరావు, హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంటు డాక్టర్ కె. రాఘవేంద్రరావు, డాక్టర్ పట్టాభిరామరెడ్డి. (వార్త 6 వ పేజీలో)

ఇందిరాకాంగ్రెసు విజయ రథసారథి
చైతన్యస్ఫూర్తి గల్గిన యువనాయకుడు
నెల్లూరు జిల్లాకు గర్వకారకుడు

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి

రాష్ట్ర రెవిన్యూ శాఖామాత్యులుగా నియమింపబడిన
శుభ సందర్భాన వారికివే మా

హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు

ఇట్లు,
చెన్నూరు విశాల సహకార పరపతి సంఘం
చెన్నూరు - గూడూరు తాలూకా.

చదలవాడ వెంకటేశ్వర్లు
ప్రెసిడెంటు.

పడాల రామయ్య
వైస్ ప్రెసిడెంటు.

—సభ్యులు—
శిరిరెడ్డి దశరథరామిరెడ్డి, దాసరి రమణయ్య, పోకూరు వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠి,
అమరా దశరథరామయ్య బి. ఎ., బి. ఎల్., పంది గురవయ్య, మన్నె బాలనాగులు.

జనతాభవిష్యత్తు రెండవయేడు తేలాలి!

సంవత్సరం క్రితం సరిగ్గా ఇదేరోజున (24వ తేదీ) జనతాప్రభుత్వం అధికారానికి వచ్చింది. ఈ సంవత్సరకాలంలో అది ఏమిచేసింది? దేశంలో నేటి పరిస్థితి యేమిటి? సారాంశం ఇదే!

ముప్పయ్యేళ్ళ ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా దేశాన్ని పాలించిన కాంగ్రెసును కూలదోయడమేకాదు, జనతా ఏదో శక్తివంతమైన మార్పులుతెస్తుందని ప్రజల్లో ఆశలు కల్పించింది. ఆ ఆశలు భంగంకావడానికి సంవత్సరం పట్టలేదు. ఆరనెలలనుండి ఏ పత్రికలైతే జనతావిజయానికి అఖండంగా ప్రచారంచేశాయో, ఏ జర్నలిస్టులైతే జనతా దేశాన్ని స్వర్గధామం చేస్తుందని పాళీలు అరిగిపోయేట్టు వ్రాశారో, వాళ్ళే జనతా ప్రభుత్వాన్ని నిశితంగా విమర్శించడం ప్రారంభించారు; నిరాశ నిస్పృహలను వెలిబుచ్చారు; కాంగ్రెస్‌బాటనే జనతాకూడా నడుస్తున్నదని దుయ్యబట్టారు. పాతికేళ్ళ అధికారం తర్వాత కాంగ్రెస్ విమర్శలకు గురైతే, ఆరనెలలు తిరక్కముందే జనతా ఇంకా తీవ్రమైన విమర్శలకు లోనవుతున్నది.

జనతా ప్రభుత్వం ఎంతచెప్పుకున్నా, ఎన్నిసార్లు చెప్పుకున్నా ప్రజాస్వామ్యాన్ని పునరుద్ధరించాము, పత్రికలకు స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రసాదించాము అనేది తప్ప మరొకటిలేదు. అది రెండూ మహత్తర

ఈవారం విశేషాలు

కార్యాలే, ఎవ్వరూ కాదనరు. కాని ఎప్పుడూ వాటినే వల్లించడం, కాంగ్రెస్ దేశానికి స్వాతంత్ర్యం సంపాదించింది అని మూడు దశాబ్దాల తర్వాతకూడా చెప్పుకున్నట్లుగా వుంటుంది. దానికెంత విలువో దీనికీ అంతేవిలువ! సామాన్య ప్రజలకు కావలసింది, కోరుకున్నది అదికాదు; ఆ విషయం ఫిబ్రవరి ఎన్నికలలో స్పష్టంగా రుజువైంది.

ధరలు పెరుగుదలమీద అదుపులేదు; నిరుద్యోగ నిర్మూలనకు ప్రత్యేకపథకాలు లేవు; ప్రజలను ఆకర్షించే కార్యక్రమం ఒక్కటీలేదు; సంక్షేమ కార్యక్రమాల ప్రత్యేకతలేదు; శాంతిభద్రతలులేవు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే జనతా ప్రభుత్వం ఎటువంటి గొప్పమార్పుమూ చూపెట్టలేకపోయింది. పైగా జనతా అధికారానికి రావడం చూస్తాము, ధనికవర్గాలలో ఒక విచిత్రమైన ధీమాను, ధైర్యాన్ని చేకూర్చింది; స్మగ్లింగ్ మళ్లీ తలఎత్తింది, పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థకు పూపిరొచ్చింది. ఈ విధంగా జనతా అధికారంలో తిరోగమనం ప్రారంభమైందనే అభిప్రాయం ప్రజల్లో కలిగింది.

విధానాల్లో కాని, సిద్ధాంతాల్లో కాని జనతాపార్టీ మూలంలోనే ఆఘాతంవుంది. ఐదుపార్టీల కలగూరగంప అది; ఇందిరా గాంధీ భయంతో అపద్ధర్మంగా ఏకమైన పార్టీల కూటమి అది. సిద్ధాంతాల్లో, కార్యాచరణలో ఉత్తర దక్షిణ ధృవాలనదగిన పార్టీలు అవసరంకొద్దీ ఒక్కటైనాయి. క్రమంగా ఆయాపార్టీల వ్యక్తిత్వాలు నశించి, జనతా ఒకే ముఖంతో, ఏకత్రాటి మీద నడుస్తుందని, ఆ పార్టీనాయకులు ప్రజల అనుమాన నివృత్తికి సమాధానం చెపుతూనే వున్నారు. కాని జనతాలోని పార్టీలు పాత వేర్పాటు ధోరణిలోనే వున్నాయి. పరువుకోసం ఒకటిగా పూగులాడడమే కాని, అంతరంగికంగా ఆపార్టీ తీవ్రమైన సంక్షోభంలో వుంది.

చరణ్‌సింగ్ విధానాన్ని జగజీవన్‌రాం బహిరంగంగానే విమర్శించారు. చంద్రశేఖర్ మీద రాజ్‌నారాయణ్ అవిశ్వాసాన్ని ప్రకటించారు. వాజ్‌పాయ్ నెహ్రూ విదేశాంగ విధానాలనే అనుసరిస్తున్నారని సుబ్రహ్మణ్యస్వామి నిరసనకారుల ధోరణితో మాట్లాడుతున్నారు. జనతాలోని కాంగ్రెసువాదులు, సోషలిస్టులు ఒకవైపు; జనసంఘం, బి. ఎల్. డి. ఒకవైపు. వెనుక రెండుపార్టీల వారు లాడోపేడో తేల్చుకోవాలనుకుంటే, ప్రధానిగా మొరార్జీ, పార్టీ అధ్యక్షుడుగా చంద్రశేఖర్ ఇంటికి పోవలసిందే! దక్షిణాది ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్‌వారిని చంద్రశేఖర్ ఉద్దేశ్యంగా జనతాలో చేర్చుకోడానికి కారణం, జనతా భాగస్వాముల బలాబలాలలోని అసమానతను తగ్గించుకోవడం, మాజీ కాంగ్రెస్‌వాదుల బలాన్ని పెంపొందించడంగా వుంటుందేమో చెప్పలేము. రాజ్‌నారాయణ్ చరణ్‌సింగుకు ఉపప్రధానిత్వాన్ని కోరడం, చంద్రశేఖర్ మీద ధ్వజమెత్తడం జనతాలోని రెండు వర్గాలు పార్టీలో తమ ఆధిక్యతను సుప్రతిష్ఠం చేసుకోడానికి ఆయత్తమైనవనడానికి సంకేతంకాదా?

జనతా అధికారంలోవున్న రాష్ట్రాలలో పరిస్థితికూడా బాగలేదు. బీహారులో జనతా శాసనసభ్యులు, మంత్రులే ప్రభుత్వంమీద తిరుగుబాటుగా వ్యవహరిస్తున్నారు; ఉద్యమాలు నడుపుతున్నారు. పాట్నాలో 'జనతా' జనకుడు "77 మహాత్ముడు" అని కీర్తికాలందుకున్న జయప్రకాశ్‌నారాయణమీద రాళ్లు రువ్వవలసిన శోచనీయమైన పరిస్థితి ఏర్పడిందంటే, ఆ రాష్ట్రం ఎట్లావున్నదో అర్థమవుతుంది. ఉత్తరప్రదేశ్ జనతా ముఖ్యమంత్రి చరణ్‌సింగ్ పెట్టిన బొమ్మ; అంతకంటే అసమర్థుడు లేడని పత్రికలు వ్రాస్తు

—కారవ 11వ పేజీలో

LANGARCHERDOTS, SNUFF NELLORE

విజ్ఞప్తి

మా ఖాతాదారులకు, వాడుకదారులకు, అభిమానులకు యందుమూలముగా తెలియచేయునదేమనగా— తే 1—3—78 ది నుండి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు బడ్జెట్‌లో పొగాకు చుట్టలమీద డ్యూటీ పెంచిన విషయము మీ అందరికి తెలిసినదే. ఈ క్రింది విధముగా డ్యూటీ పెంచినారు.

(100 చుట్టలు) రూ 5 కన్న తక్కువ వున్న సైజుకు ఎక్సైజు డ్యూటీ 15%
రూ. 5 పైన ,, 50%
స్పెషల్ ఎక్సైజు డ్యూటీ 5%

పై విధముగా గవర్నమెంటు పెంచినందున మేముకూడ ధరలు పెంచవలసి వచ్చినది. ఈ క్రింది విధముగారేట్లు సవరించినాము.

పెద్ద లంగర్ బండిల్ 1-8 (సెంట్రల్ ఎక్సైజు డ్యూటీతో)	రూ. 11-85
మీడియం లంగర్ ,, ,,	రూ. 5-72
డబుల్ స్పెషల్ గ్యాలం ,,	రూ. 3-99

—వినియోగదారులకు—

పెద్ద లంగర్ చుట్ట 1-8	0—18 పైసలు
మీడియం ,,	0—07 ,,
డబుల్ స్పెషల్ గ్యాలం	0—06 ,,

మునుపటివలెనే మాపై మీయొక్క ఆదరాభిమానములు చూపవలసినదిగా ప్రార్థన.

ఇట్లు,
యం. జి. యం. సాహెబ్ అండ్ బ్రదర్స్
లంగర్ చుట్టలు – నెల్లూరు.

ఎల్లప్పుడు 'లంగర్ చుట్టలనే' వాడండి

గమనిక : మా కంపెనీనుండి లూజు ప్యాకింగ్ చుట్టలు (రింగులు లేనివి) అమ్మబడుటలేదు.

మాటకచేరి

★ చినచెరుకూరులో అమెరికా అమ్మాయి
★★ చిరుసైంటిస్టులపత్రిక 'ఊహాశక్తి'

అనగనగా ఒక అమెరికా అమ్మాయి. ఆమె పుట్టింది అమెరికాలో, పెరిగింది అమెరికాలో, చదివింది అమెరికాలో, పెళ్ళాడింది అమెరికాలో. అటుతర్వాత ఆమె మనదేశంవచ్చింది. మనదేశంలో ఎక్కడికొచ్చిందో తెలుసా? మన రాష్ట్రానికొచ్చింది. మనరాష్ట్రంలో... మన జిల్లా కొచ్చింది. మనజిల్లాలో... చినచెరుకూరు గ్రామానికొచ్చింది. ఎక్కడి అమెరికా, ఎక్కడ చినచెరుకూరు! శ్రీశ్రీ అన్నట్లు "దూరానికన్న పూర్వపుటర్థం పోయింది".

ఏదో హరికథ చెపుతున్నానేమోనుకోకండి; సినిమాకథేదో అల్లుతున్నాననుకోవద్దండి. ఇది నిజంగా నిజమైన కథే. ఆ అమెరికాయువతిపేరు శ్రీమతి సింథియా లివర్‌మోర్. ఆమె జన్మస్థలం అమెరికాలోని విస్కాన్సిన్ రాష్ట్రంలో మాడిసన్ నగరం. అక్కణ్ణుంచి మన చినచెరుకూరుకు ఎందుకొచ్చింది—అంటే, పరిశోధనార్థం. ఏమాపరిశోధన? ఏమిటా కథ? వినండి—

శ్రీమతి సింథియా లివర్‌మోర్ అమెరికాలోని షికాగోవిశ్వవిద్యాలయంలో ఆంత్రొపాలజీలో ఎం.ఏ. డిగ్రీ పొందింది. తర్వాత మనదేశంలో ఒక ప్రాంతాన్ని తీసుకుని, భారతీయుల ఆచారాలు, సంప్రదాయాలు, జీవన విధానాలు వగైరాల మీద పరిశోధన చెయ్యాలనుకుంది. విస్కాన్సిన్ యూనివర్సిటీ తెలుగు ఆచార్యుడు శ్రీ వి. నారాయణరావు ఆమెను ప్రోత్సహించి, దక్షిణభారతదేశంలో ఏదైనా ఒక ప్రాంతాన్ని తీసుకోవలసిందిగా సూచించారు. తర్వాత ఆమె ఈ సంవత్సరారంభంలో ఇండియాకు వచ్చింది.

అంతకు ఏడేళ్ళక్రితమే మనదేశంతో ఆమెకు స్నేహసంబంధాలున్నాయి. విస్కాన్సిన్ యూనివర్సిటీ పథకం క్రింద 1970 లో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో ఒక ఏడాదిపాటు శిక్షణపొందిన ఏడుగురు బి. ఎ. విద్యార్థుల్లో ఆమె ఒకరు. అప్పుడే ఆమె తెలుగు చక్కగా మాట్లాడను, కొద్దిగా చదవను నేర్చుకుంది.

ఇప్పుడు కూడా ఆమె మన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి అనుబంధంగానే, వారి పర్యవేక్షణలోనే తన పరిశోధన సాగిస్తూంది. తెలుగువారి దైనందిన జీవితంలో ఎదురయ్యే ప్రతిమాట, ప్రతి సంఘటనా, ప్రతి అనుభవం ఆమె పరిశోధనా పరిధిలో ఉన్నాయి. 'The Construction of Land, Locality and Social Relations in an Area of South India' అనే శీర్షికతో ఆమె షికాగో యూనివర్సిటీకి సమర్పించిన ఎం. ఫిల్ వ్యాసంలో తన పరిశోధనా వ్యాసంగాన్ని వివరిస్తూ తెలుగువారి కులాలు, వంశాలు, గోత్రాలు, ఇంటిపేర్లు, వాటికి సంబంధించిన ఆచారాలు, మన పండుగలు పబ్బాలు, జాతకాలు, తిరునాళ్ళు, పెళ్ళిళ్ళు, పేరంటాళ్ళు, చావు పుట్టుకలు, పైరవేసే సమయాలు, నమ్మకాలు, అలవాట్లు, ఆచార వ్యవహారాలు, దేవుళ్ళు, దెయ్యాలు, జానపద కథలు, గాథలు,

సింథియా లివర్‌మోర్

—కారవ 11వ పేజీలో

పొదలకూరు గ్రామపంచాయతీ

టెండరు నోటీసు

Rc. No 135/77 Date 20-3-78

పొదలకూరు గ్రామపంచాయితీ ఏరియాలో ఈ క్రింద సుదహరించిన పనులకు, రిజిష్టర్డు కంట్రాక్టర్లవద్దనుండి సీలువేసిన టెండర్లు పంచాయితీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగారిచే తే 4-4-78 ది వరకు స్వీకరించబడును. టెండర్లు తే 4-4-78 ది సాయంత్రం 4-30 గంటలకు పంచాయితీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు గారిచేగాని, వారిచే అనుమతిపొందిన వారిచేగాని తెరవబడును. టెండరుదార్లు టెండరు ధరావత్తు మొత్తము పంచాయితీకి జమకట్టి రశీదుపొంది, సదరు రశీదు టెండరుకు జతపరచవలెను. టెండరు షెడ్యూల్సుకొరకు దరఖాస్తు 2-4-78 తేదిలోగా దాఖలుచేయవలెను. షెడ్యూలు క్రయం పై తేదిలోగా చెల్లించి, షెడ్యూల్సు పొందవలెను. ఇతర షరతులు ఆఫీసు ముందుగా ఆఫీసు పని వేళల సమయమందు తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నెం.	పని వివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తం	ధరావత్తు (2½%)	షెడ్యూలు క్రయం
1)	పొదలకూరు బస్‌స్టాండులోని పాడు బడిన దిగుడుబావిని పూడ్చుట.	రు 11 000	రు 275	రు. 5
2)	1978-79 సం॥కు గాను పంచాయితీ వీధిదీపములకు 40 W. ట్యూబ్ లైటు బల్బులు, 4 అ. ట్యూబులు 2. అ. ట్యూబులు సప్లయిచేయుట	—	రు 50	—

పి. సుదర్శనం
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు గ్రామపంచాయితీ, పొదలకూరు.

రాష్ట్ర బడ్జెటు

57 కోట్ల 26 లక్షల రూపాయల లోటుతో 17 తేదీ కొత్త బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టబడింది. 1068 కోట్ల 40 లక్షలు ఆదాయం, 1125 కోట్ల 66 లక్షల రూపాయల వ్యయం. ఈ సంవత్సరం ప్రణాళికా వ్యయం పరిహెచ్చు కారణం పెరిగినందువల్ల ఈ లోటు ఏర్పడినట్లు ఆర్థిక మంత్రి రాజారాం చెప్పారు.

కొత్తమంత్రివర్గం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటే అయినా, ఇది పాత మంత్రివర్గం తయారుచేసిన బడ్జెటు. తమ ఆశయాలకు, అభిమతాలకు అనుగుణంగా బడ్జెటు తయారుచేయడానికి కొత్త మంత్రి వర్గానికి వ్యవధి లేకుండా పోయింది. మార్చిలోగా బడ్జెటు శాసన సభ ఆమోదం పొందకుంటే ప్రభుత్వ రథం అడుగుకూడా జరగదు కాబట్టి ఆరునెలల ఆయవ్యయాలకు ఆమోదం పొందుటకు బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది.

లోటుబడ్జెటు అనేది ఈ సారి సర్వ సామాన్యఅంశం అయిపోయింది. ఇప్పటి వరకు మిగులుబడ్జెటు ఒకటీ ఒక్కటీ రాలేదు. అట్లనే ప్రజలమీద కొత్తపన్నులు విధించని రాష్ట్రమూలేదు. లోటుబడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టడానికి దారితీస్తుందనేది సిద్ధాంతం. ఇదివరకులోటును భర్తీ చేయడానికి కొత్తపన్నులను నెత్తినవేసే వారు. ఇటీవల ప్రజాభిప్రాయానికి గురి కాకుండావుండాలనే అభిప్రాయంతోఅన్ని పార్టీ ప్రభుత్వాలూ పన్నులభారాన్ని పెంచడ మానుకున్నాయి. రిజర్వుబ్యాంకుల నుండికొంత, పన్నులబకాయిలు బాగా వసూలుచేయడంద్వారా కొంత తీసు కొని, లోటును పూడ్చుకోవచ్చునని మనరాష్ట్రప్రభుత్వ విశ్వాసం. అవి చాలకుంటే ప్రజలనుండి అప్పుతీసుకొని పబ్బంగడుపుకోవడం జరుగుతుంది. ద్రవ్యోల్బణం సంగతి దేవుడెరుగు, ప్రస్తుతానికి కొత్తపన్నులు పడనందుకు సంతోషించవచ్చు.

రాష్ట్రప్రభుత్వ ఆదాయంలో ఎక్కువ భాగం నీటిపారుదల పనులకు, విద్యుచ్ఛక్తికి కేటాయించడం జరుగుతున్నది. అందువల్లనే ఎన్ని అనావృష్టులు, ఉప్పెనలు వచ్చినా ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి పెరగడమేకాని, తరగడంలేదు. ఇరిగేషన్‌కు మన రాష్ట్రబడ్జెటులో ఇస్తున్న ప్రాధాన్యాన్నిబట్టి, ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యాలేకుంటే, బియ్యం ఉత్పత్తిలో రికార్డు సృష్టించవచ్చు. విద్యుచ్ఛక్తి విషయమూ అంతే అందుకోనూ మనం స్వయంపోషకులమైనాము.

ఈ బడ్జెట్‌లోకూడా ఇరిగేషన్, పవర్ పద్దులు పెద్దవి. ఇరిగేషన్‌కు గతసంవత్సరం 118 కోట్లు అయితే ఈ యేడు 130 కోట్లు. అట్లనే పవర్‌కు 180 కోట్లు కేటాయింపు జరిగింది. ఈ బడ్జెటులో నాగార్జునసాగర్‌కు 45 కోట్లు, పోచంపాడుకు 24 కోట్లా 50 లక్షలు కేటాయించారు. ఈ వారా వాటికి నాగార్జునసాగర్ క్రింద 110 లక్షల ఎకరాలు, పోచంపాడు క్రింద ఆరువేల ఎకరాలు అదనంగా సాగులోకి వస్తాయి. సోమశిలవంటి ప్రాజెక్టులకిట్ల ఎటువంటి చూపు చూడబడిందో తెలియదు.

విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధికూడా గణనీయం గానే వుండబోతుంది. విజయవాడ థర్మల్ స్టేషన్ మొదటి యూనిటు, లోయర్ సీలేరు నాల్గవయూనిటు, కొత్తగూడెం నాల్గవదశలోని మొదటి యూనిటు, నాగార్జునసాగర్ యూనిటు ఈ సంవత్సరం ఉత్పత్తి ప్రారంభిస్తాయి. ప్రస్తుతం మనకు 1568 మెగా వాట్ల ఉత్పత్తిశక్తివుంది; అది ఈ సంవత్సరాంతానికి 1078మెగావాట్లకు పెరుగుతుంది. కొత్త సంవత్సరంలో 1600 గ్రామాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం లభిస్తుంది; 40 వేల పంపుసెట్లకు కనెక్షన్లు లభిస్తాయి. ఉత్పత్తి విషయంలోచూపే శ్రద్ధను, సరఫరా సమర్థతపట్లకూడా చూపడం మరింత అవసరం.

ఇరిగేషన్, పవర్ అభివృద్ధికి తగినట్లు, పరిశ్రమల పెంపుదలలేదు. దాని అభివృద్ధికూడా సమానంగావుంటేతప్ప, రాష్ట్ర ప్రగతి సాధ్యంకాదు. పరిశ్రమల స్థాపనకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక సదుపాయాలను కల్గిస్తున్నది. కాని అంతగా నూతనగా పరిశ్రమలు రావడంలేదు. నెల కొల్పబడుతున్న పరిశ్రమలు కూడా, అన్ని ప్రాంతాలకు సమానంగా విస్తరించడంలేదు. కొన్నిప్రదేశాలు పూర్తిగా వెనుకబడివుండగా, కొన్నిచోట్ల కేంద్రీకృతమైపోతున్నాయి. పరిశ్రమల అభివృద్ధి కృషితోపాటు, పంపకంలోని అసమానతలను తొలగించాలి.

ఆర్థికమంత్రి రాజారాం తనబడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఒక ముఖ్యమైన విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. సాంఘికసంక్షేమానికి తగినంతగా కేటాయింపులు జరగలేదని, ఆ లోటును పూర్తిబడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినపుడు భర్తీచేయగలమని చెప్పారు. ఈ ఎన్నిక ఫలితాలు డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి మంత్రివర్గంమీద 'మోయలేనంత భారాన్నే' మోపాయి. హరిజన గిరిజన వెనుకబడిన తరగతుల ప్రజలు ఎంతో ఆశించి ఇందిరా కాంగ్రెసుకు గ్రుడ్డిగా ఓటుచేశారు. వారి ఆశలు నెరవేర్చవలసిన గురుతరబాధ్యత చెన్నారెడ్డి ప్రభుత్వంమీదవుంది. అవార్యతను గుర్తించి నట్లు, ఆదిలోనే [illegible] దర్శనం తీసుకోబోతున్నట్లు ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డి మ ప్రముఖ జనార్దనరెడ్డి [illegible] ప్రకటనలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. పేదవారికి ఈసారి మాటలలో గాకుండా చేతలలో గట్టిపని చేయడం అవశ్యం. పోతే, ప్రమాదంగానే వుంటుంది.

అన్ని సౌకర్యాలు, అన్ని లాభాలు హరిజన గిరిజనులకేనా అనే అసంతృప్తి, ఆగ్రహం తక్కిన కులాలలోని పేద వారిలో తీవ్రంగావుంది. ముఖ్యంగా విద్యావంతులలో అసమానరూపంలో వుంది. వీరంతా ఇందిరా కాంగ్రెసును ద్వేషించారు, దానికి వ్యతిరేకంగా ఓటు చేశారు. ఆ తప్పు సరిదిద్దుకోవాలంటే, కులాల ప్రాతిపదికమీదగాక, పేదరికం ప్రాతిపదికగా సహాయం చేయకుంటే ఆ వర్గాల ఆక్రోశం ఎక్కడకు దారి తీస్తుందో చెప్పలేము. చదువులు, ఉద్యోగాల విషయంలోకూడా తీవ్రమైన అసంతృప్తివుంది. ఈ ప్రభుత్వం ఈ లోపాలను సవరించి, అభ్యుదయదాయకంగా పురోగమించాలని అందరి ఆకాంక్ష. ★

తప్పులు పట్టడంమాని జనతా తనతప్పు సరిదిద్దుకోవాలి!

మొన్నటి శాసనసభా ఎన్నికలలో ఇందిరాకాంగ్రెసు విజయానికి, తమ పరాజయానికిగల కారణాలను సమీక్షించ కుండా జనతా పార్టీ నాయకులు విఫలమవుతూ, ఆత్మహత్యాసదృశ్యంగా ఆలోచిస్తున్నారు. కేవలం ప్రజల్లోని నిరక్షరాస్యత, వ్యక్తిఆరాధనాతత్వం, మూఢత్వం కారణంగానే ఇందిరాకాంగ్రెసుకు ఓట్లిచ్చారని నిందిస్తున్నారు. జనతాకు ఓట్లిచ్చిన ఉత్తరాదివారివలె దక్షిణాదివారు పరిణతి చెందలేదని అంటున్నారు. ఇదేనా ప్రజాస్వామ్యంలో నమ్మకంవున్నవారు అనవలసినమాట?

కేంద్రంలో జనతాపార్టీ అధికారానికి వచ్చినతర్వాత, అది సాధించిన విజయాను గర్వంగా చెప్పుకునే అవకాశం ఎందరికి? అధికారం స్వీకరించిన ఒక సంవత్సరం తర్వాత ఓట్లడగడానికి ప్రజల ముందుకొచ్చి సంవత్సరం క్రితంనాటి అరిగిపోయిన పాతరికార్డే వినిపిస్తే చాలు ననుకొన్నారా? ఎమర్జెన్సీలో అత్యాచారాలు, ఇందిరాగాంధీ, సంజయ్‌గాంధీల నియంతృత్వాలనుగూర్చితప్ప, తాము చేసిందేదో చెప్పగల్గారా? వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యం, ప్రజాస్వామ్య పునరుద్ధరణ గొప్ప

జనవాణి

విషయాలే; జనతా ప్రభుత్వాన్ని అందుకు అభినందించాల్సిందే. కాని అవి పల్లెప్రజల దాకావెళ్ళలేదు. మనదేశజనాభాలో 80శాతం వున్న గ్రామీణప్రజలకు తమదైనందిన జీవిత సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొనే చర్యలు, వాటి ఫలితాలు ముఖ్యం. తమకు మేలు జరగాలి; ఆ మేలు కళ్ళకు కనబడేదిగా ఉండాలి. ఆశ్వాసనలు ఇస్తే చాలు; మీసా క్రింద మూసేసినా పట్టించుకోరు. ఆ కిటుకు ఇందిరాగాంధీ తెలిసినంతగా జనతానాయకులకు తెలియదని ఈ సంవత్సరకాలంలో రుజువైంది. పైగా నాటి 'ఇందిరా మందిర భక్తుల'ను ఫిరాయింపులను విచక్షణారహితంగా తమలో కలుపుకొని, ఏదో కుట్ర పన్నుతున్నారనే భావం ప్రజల్లో ఏర్పడింది.

తమ అపజయానికి గల కారణాలను విశ్లేషించి, తగురీతిగా తమ ధోరణి మార్చుకొని, ప్రజల ఆదరాభిమానాలకు పాత్రమయ్యేట్లు రాష్ట్ర జనతా పార్టీ రూపొందగలదని; జనాన్ని తప్పుపట్టడంమాని తనతప్పులు సరిదిద్దుకోగలదని ఆశిస్తున్నాము.

వెంకటగిరి —టి. సత్యనారాయణ

*

భూమిశిస్తు

రెండున్నరెకరాల మాగాణి, ఐదెకరాల మెట్టలకు భూమిశిస్తు రద్దుచేస్తూ ప్రభుత్వం నిర్ణయించినట్లు పత్రికల్లో ప్రకటించారు. అయినా సెస్సులుమాత్రం చెల్లించవలసి ఉంది. ప్రభుత్వనిర్ణయంగూర్చి మాకు ఆదేశాలురాలేదు, శిస్తులు చెల్లించమని గ్రామాధికారులు వత్తిడిచేస్తున్నారు. దీని విషయమై వెంటనే జిల్లాఅధికారులు, వారి ద్వారా గ్రామాధికారులకు ఉత్తర్వులు రాకపోతే చిన్నరైతులు ఇబ్బందికి గురికావలసి వస్తుంది.

—ఒకరైతు

*

రేడియో లైసెన్సు

రేడియోలైసెన్సు రుసుం రు 15 లనుండి రు 25 లకు పెంచాలని ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్‌కమిటీ ప్రభుత్వానికి సిఫారసుచేసింది. దూరదర్శన్ సంపన్నులది; రేడియో సామాన్యులది. గుడిసెల్లో కూడా రేడియోలుంటున్న రోజులివి. కూలికి

—తరువాత 11 వ పేజీలో

సామూహిక వివాహాలను వేదోక్తంగాజరపాల్నా?

గూడూరులో సామూహిక వివాహాలు (మార్చి 10) నిర్వహించిన 'రోలసం'కు హార్దికాభినందనలు. ఆ కార్యనిర్వాహకులు తమ బిడ్డలకుకూడా కులాంతర వివాహాలు సామవుగా, నిరాడంబరంగా చేస్తే ఆదర్శంగా వుంటుందని మీరు వ్యాఖ్యానించారు. ఊరమ్మ కన్న బిడ్డలకు పెళ్లిళ్ళు చెయ్యడంకాదు. కార్యనిర్వాహకులు విధిగా తమ బిడ్డలలో కొందరికి ఆ సామూహిక వివాహాలలోనే పెళ్ళిళ్ళు చెయ్యాలి. అప్పుడే వారి ఆశయంలోని నైర్మల్యం, నిజాయితీ నిరూపణ అవుతుంది.

మరొకమాట. కులాల అడ్డుగోడలు మతాల మౌఢ్యాన్ని కూలదొయ్యడానికి కదా ఈ సామూహిక వివాహాలు? పైగా మతాంతర వివాహాలుకూడా జరిపించాలికదా! మరి వీటిని 'వేదోక్తం'గా జరిపించాల్నా? మతాతీతంగా, ఆదర్శనంతంగా జరిపి చరాదా? రోలసంవారి ఆదర్శం ఆచరణలో విఫలంకాలేదా? వచ్చేఏడాదికైనా ఈపద్ధతి మార్చుకుంటారని ఆశిస్తాను.

నెల్లూరు —'గిరి'

* * *

మేము-మీరు

పత్రికలు: పల్లెలు

మనదేశజనాభాలో 80 శాతం గ్రామాలలో నివసిస్తున్నా పత్రికలు వారి అభిప్రాయాలకు, ఆశలకు గాని సమస్యలకు కాని ప్రాధాన్యమివ్వడంలేదు. అసలు చాలామంది పాత్రికేయులకు పల్లె వాతావరణం, పల్లెప్రజల అలవాట్లు ఆచారాలు, వారి జీవన విధానం, వారి పలు

—తరువాత 11 వ పేజీలో

శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామి—నెల్లూరు

బ్రహ్మోత్సవములు

తే 24-3-78 ది బంగారు గరుడసేవ

తే 25-3-78 ది కళ్యాణోత్సవం

తే 26-3-78 ది ఉ. 8 గం. రథోత్సవం

ఇట్లు,

కె. వి. సుబ్బారెడ్డి M. L. A. ఛైర్మన్ — మాదిరెడ్డి జనార్దనరావు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు

ట్రస్టీలు: శ్రీ మాగుంట సుబ్బరామరెడ్డి, శ్రీ కనమర్లపూడి నారాయణ శెట్టి, శ్రీ శేట్ జేట్‌మల్‌జీగారు, శ్రీ సి. యస్. మాధవరావు, శ్రీ పి. రమణయ్య, శ్రీమతి దామవరపు శకుంతల,

వేసవి వేడి తగ్గించటానికి,
చల్లని గాలికి—

కూల్ హోం

(సీలింగ్ పంకాలు)

|

బాబు ఎలక్ట్రానిక్సు

ఫోన్ : 1212

కాపువీధి - నెల్లూరు

నెల్లూరుజిల్లా ప్రసిద్ధపంట | చేమ

నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాలు చేమ గడ్డకు ప్రసిద్ధి. వరి విస్తీర్ణంలోనూ చేమగడ్డ అంత ఎక్కువగా ప్రత్యేకంగా వెన్నపూసలె ఉండదు. ఇనమడుగు, కోవూరు, కోటబిట్రగుంట, దామరమడుగు, బుచ్చిరెడ్డిపాళెం వగైరా గ్రామాల్లో ఫిల్టర్ పాయింట్ల ఆధారంతో చేమ సాగుచేస్తారు. వెంకటగిరి, గూడూరు సమితుల్లోని కొన్ని గ్రామాలలో బావుల వగైరా నీటివనరుల ఆధారంగా కొద్దివిస్తీర్ణంలో సాగుచేయడం కూడా కద్దు.

చేమకు అనుకూలమైన భూములు, తెల్ల నేలలు, ఇసుకకల్సిన ఒండ్రుభూములు, నీరునిలవకుండా బాగా ఇంకిపోయే మాగాణి భూములు అనువైనవి. ఈ పైరు పంట కాలం 180 రోజులు.

డెల్టా ప్రాంతాల్లోని కోవూరు, బుచ్చి రెడ్డిపాలెం సమితుల్లో తేలికపాటి మాగాణి భూముల్లో మొదటి పైరు కోసిన తర్వాత, ఫిబ్రవరి ఆఖరు నుండి మార్చి ఆఖరు దాకా విత్తనం వెయ్యడానికి సరైన అదును. ఏప్రిల్ 15–20 తేదీల దాకా కూడా ఆలస్యంగా విత్తనం వెయ్యగం జరుగుతూంది. వెంకటగిరి వగైరా మెట్ట

గడ్డ కావాలి. అంటే ఎకరానికి సరాసరి 850 కె. జి. ల విత్తనపు గడ్డ కావాలి.

విత్తనానికి ఉపయోగించే గడ్డలు: 1. తెల్లలు (పిల్లగడ్డలు)లావుగా, దృఢంగా ఉండాలి. 2 పెద్ద ముదురు గడ్డలు. 3. కొంత తల్లిగడ్డలు కూడా ఉపయోగిస్తారు.

తల్లిగడ్డ విత్తనంగా వాడినపంట 3½ లేక 4 నెలల్లోనే కోతకువస్తుంది; దిగుబడి తక్కువ.

విత్తనపుగడ్డ విత్తడానికి 15 రోజులు ముందుగానే కొనితెచ్చి నీడలో ఆరబోసి, అందులో సన్న ముడుపుగడ్డలు, కుళ్ళు గడ్డలు, ఇతర దెబ్బగడ్డలు ఏరి పారెయ్యాలి. దృఢమైన పిల్లగడ్డ (తెల్లలు) మాత్రమే వాడాలి. ఈ గడ్డలు నీడలో ఆరబెట్టి శుభ్రపరచి విత్తనపు గడ్డగా సిద్ధంచెయ్యాలి.

సేద్యం

చేమ సాగుచేసే పొలాన్ని 10-12 దాళ్ళు ట్రాక్టరుతో, గడ్డలు బాగా నలిగి మెత్తబడేవరకు దున్నాలి తేలిక నాగళ్లతో రెండుసార్లు, తర్వాత

అంతరకృషి

విత్తనంవేసిన 15వ రోజున గిలగిస్తారు. అంటే, చిన్నచిన్న పాళీలతోగాని, పారలతోగాని పైపైన త్రవ్వి కలుపుమొక్కలు తీసేసి కయ్యలు చదరచదరస్తారు. గిలగిసిన తర్వాత గొర్రెఎరువు ఎకరానికి 10-12 బండ్లవరకు చదరపెట్టి, కయ్యలపై వరిగడ్డి కప్పుతారు. ఎకరానికి 60 మోపుల గడ్డి కావాలి. ప్రతి 15, 20 రోజులకు కలుపు మొక్కలు రెండుమూడుసార్లు తీసెయ్యాలి. కలుపుమొక్కలుంటే గడ్డసరిగా ఊరదు. కాబట్టి కలుపు అప్పుడప్పుడు తీయించడం ముఖ్యం.

దుక్కిలో ఎరువులు

1. బాగా చీకిన పేడ ఎరువు 15-20 బండ్లు వెయ్యాలి. ఈ ఎరువు 7 లేదా 8 వ దాలు దుక్కి చేసేప్పుడు పొలంమీద చల్లి చదరపెట్టాలి.

2. రసాయనిక ఎరువులు: (i) భాస్వరపు ఎరువు సూపర్‌ఫాస్ఫేట్ రూపంలో ఎకరానికి 100 కె. జి. ల వరకు వెయ్యాలి. (ii) పొటాష్ ఎరువు: మూరియేట్ ఆఫ్ పొటాష్ రూపంలో 75 నుండి 100 కెజిల

> ## ఎకరాకు 6 పుట్లు పండే రెండు కొత్త వరిరకాలు
>
> ఎక్కువ కాలవ్యవధిలో కోతకువచ్చి, ఎరువులను వేసినకొలదీ మంచి పంటలనిచ్చే ఎమ్.టి యు- 8005 (గౌతమ), ఎమ్ టి యు- 8069 (కౌశిక) అనే రెండువరిరకాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ కోస్తాజిల్లాలలో పండించుటకు రైతులకు విడుదలచేయడం జరిగింది. వెలుతురు ఎక్కువగావున్నా, తక్కువగావున్నా ఈ రకాలు పంట తగ్గిపోకుండా మంచిపంటనిస్తుంది.
>
> 'మినీకిట్' పరీక్షలలో ఈ వరిరకాలు హెక్టారుకు 5 టన్నులవరకూ పంటనిచ్చినట్లు తేలింది. ప్రస్తుతం ఈ రకాలను కోస్తాజిల్లాల రైతులు విరివిగా పండిస్తున్నారు.
>
> [ఐ. సి. ఎ. ఆర్.]

తర్వాత రెండు మూడు దాళ్ళు దున్ని భూమిలో నిల్చిపోయిన గడ్డలు మళ్ళీ ఏరిస్తారు.

దిగుబడి

సరైన యాజమాన్యపద్ధతిలో సాగు చేస్తే ఎకరానికి 150-200 కట్టలు (కట్ట 70 కె.జి లు)– అంటే 10 1/2 నుండి 14 టన్నులదాకా- వచ్చేఅవకాశంవుంది. 70 కె.జి ల కట్టగడ్డలు రు 35ల నుండి రు45ల దాకా ఖరీదుచేస్తాయి. గిరాకీవుంటే రు 60 కూడా వస్తుంది. నెల్లూరుమార్కెటు, పరిసర గ్రామాల్లో 10 శాతం, మద్రాసు

బడి తగ్గిపోతుంది. సస్యరక్షణ చర్యలు ముందుగా తీసుకోవాలి.

సాగు: ఖర్చు

1) తొలిసేద్యం: దుక్కి-ట్రాక్టరు నాగళ్ళ కల్టివేటరుతో పది పన్నెండుసార్లు దుక్కి చెయ్యడానికి రు 200 లు.

2) విత్తనం: 12 కట్టలు (70 కె జి.ల కట్ట, రు70 నుండి రు 75 దాకా రు1000లు; విత్తనం వెయ్యడానికి రు 60 లు అచ్చు కట్టు, గడ్డి వ ర్పడా నికి రు 50 లు; 50 మోపుల గడ్డి ఖరీదు రు 100 లు; 20 బండ్ల చీకుడు ఎరువు (గొర్రెఎరువు)

విత్తనంమొదలు గడ్డ త్రవ్వకంవరకు సాగు వివరాలు

ప్రాంతాల్లో బావుల ఆధారంతో చేమ జూన్, జూలై నెలల్లో సాగుచేస్తారు. ఆదునులో సాగుచేసిన చేమగడ్డకు గిరాకి ఎక్కువ పైగా ఆగడ్డను ఆతరప్రాంతాల్లో సెప్టెంబరు, మార్చి నెలల్లో సాగుచెయ్యడానికి విత్తనం గడ్డగా కూడా ఉపయోగిస్తారు. వెంకటగిరి గడ్డ విత్తనానికి ప్రసిద్ధి

విత్తనం

దేశవాళి రకాలు: వెంకటగిరి, కాళహస్తి ఎల్లెల్లో గడ్డ విత్తనానికి ప్రసిద్ధి. ఈ మొక్కల గడ్డకూడా వేస్తారు. ఎకరానికి 70 కె.జి.ల కట్టలు-12 కట్టల విత్తనం

కల్టివేటర్‌తో మెత్తటి దుక్కివచ్చేదాకా దున్ని, కలుపుమొక్కలు పిరైనంతవరకు ఏరికించి భూమిని సిద్ధపర్చాలి.

ఆ విధంగా భూమిని సిద్ధపరచి, పెద్ద కొయ్యనాగళ్ళతో విత్తనపుగడ్డ నాగేటి చాళ్ళలో 9"-10"దూరంలో భూమిలోకు, సత్తువనుబట్టి చాలుకుచాలుకు 12"-18" దూరంలో వెయ్యాలి. తర్వాత అచ్చుకట్టు వేయించి, నీరుపెట్టాలి. ఎకరానికి షుమారు 200 కయ్యలుచెయ్యాలి. గడ్డవేసిన 15 రోజులనుండి నెలలోగా పూర్తిగా మొలుస్తుంది.

> Government of Andhra Pradesh
> Irrigation and Power Department
> (Irrigation wing)
> Irrigation Circle - Nellore 3.
>
> **Amendment to Chit Tender**
>
> NOTICE No 35/77-78
>
> Name of works :
>
> 1) Formation of a New Tank across Midathavagu near Rajupalem Village in Kavali Taluk, Nellore District
> 2) Formation of a New Tank across Royakuntavagu and Nallarallavagu near Boticharlapadu Village in Udayagiri Taluk, Nellore District.
> 3) Formation of a New Tank across Gubachinta vagu near Yerrabhotlapalli Village in Udayagiri Talk, Nellore District.
>
> The tenders called for in this Office Chit Tender Notice No. 35/77-78 for the above mentioned works are POST PONED as detailde below:-
>
> I) Date of receipt of Tenders : 22—4—1978
> II) Last date for receipt of applications : 15—4—1978
> III) Period of issue of tender schedules : 17—4—1978 to 19—4—1978
>
> K. V. RAMAMOHAN
> Superintending Engineer, I & P. D,
> Irrigation Circle, Nellore.

దాకా వెయ్యాలి.

ఈ రెండురకాల ఎరువులు పొలంమీద చల్లి భూమిలో బాగా కలిసేటట్లు తర్వాత రెండుమూడు దాళ్ళు దున్ని విత్తనం వెయ్యాలి.

3 నత్రజని ఎరువులు: భూమి సత్తువ, పైరు పెరుగుదలనుబట్టి 150 కె జి లు నత్రజని అవసరం. పైరువేసిన 30, 60, 75, 90, 105వ రోజుదాకా దఫాలవారీగా నత్రజని ఎరువును యూరియా రూపంలో, సరాసరి 300 నుండి 350 కె. జి. ల దాకా వేస్తారు.

కాంప్లెక్స్ ఎరువులు 28-28, 20 : 20 కూడా పైన సూచించిన మోతాదుమేరకు వేస్తారు.

నీరుపెట్టే పద్ధతి

మొదటితడి-పొలంలో విత్తనం వేసిన మూడోరోజున; రెండోతడి-గిలగిసిన తర్వాత, అంటే 15వ రోజున; మూడో తడి-25 నుండి 30 రోజులలోగా; అవసరమైతే నాల్గవ తడి పెట్టాలి. అంటే, విత్తనం వేసిన తర్వాత మొదటి నెలలో మూడునాలుగు తడులు పెట్టాలన్నమాట. తర్వాత 30 నుండి 60 రోజులలోగా ప్రతి నాల్గురోజులకొకసారి; 60 నుండి 90 రోజులలో-అంటే గడమటిగాలులు వీచేటప్పుడు-రోజుమార్చి రోజు నీరుపెట్టాలి తర్వాత 90 నుండి 120 రోజులలోగా ప్రతి మూడు రోజులకొకసారి వాతావరణాన్ని భూమిని బట్టి నీరుపెట్టాలి 120 రోజుల నుండి గడ్డ తీసేదాకా ప్రతి నాల్గురోజుల కొకసారి ఎండనుబట్టి పైరు బెట్టతినకుండా, నీరు పెట్టాలి. సరాసరి భూమితీరునుబట్టి, పంట పెరుగుదలనుబట్టి 45 నుండి 55 తడుల దాకా పెట్టాలి

గడ్డ తీయడం

సాధారణంగా మార్కెటు గిరాకీనిబట్టి 180-180 రోజులదాకా కూడా నీరుకట్టి గడ్డ తీస్తారు. మొగ కూలీలు గడ్డ పారలతో దుంప కుదుళ్ళను లేవనెత్తుతారు. ఆడకూలీలు మొక్కల ఆకు, కాడలు కోసి గడ్డలు వేరుచేసి శుభ్రపరుస్తారు.

మార్కెట్లో 30శాతం, విజయవాడ, హైదరాబాదు మార్కెట్లలో 60 శాతం అమ్ముడుపోతాయి.

పురుగులు తెగుళ్ళు

చేమపంటకు ఆశించే పురుగుల్లో లేత ఆకుపచ్చని లద్దెపురుగు ఆకులు కొరికివిపరీతనష్టం కల్గిస్తుంది. జాసిడ్స్ ఆకుల నుండి రసం పీల్చి ఆకులువాడి ఎండిపోయేట్లుచేస్తుంది.

వీటి నివారించడానికి ఎండోసల్ఫాన్ 500 మి లీ. 200 లీటర్లనీళ్ళలో కలిపిగానీ; లేక సుమిథియాన్ మెటాసిడ్, పెరాథియన్ 50 శాతం, మలాథియాన్- 250 నుండి 300 మి. లీ., 300 లీటర్ల నీళ్ళలో కలిపిగానీ, కార్బరిల్ 50 శాతం 1 కె జి 200లీటర్ల నీళ్ళలో కలిపిగానీ, పంట

> ### శ్రీ కె. విశ్వనాథమూర్తి
> వ్యవసాయశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు, కావలి.

కాలంలో గడ్డవేసిన 45వ రోజున; 90-100 రోజుల్లో రెండసార్లుగా స్ప్రేచేసి ఈ పురుగులను నివారించుకొనవచ్చు.

బి హెచ్.సి. 10 శాతం 10 కె జి. లు సెవిన్ 3 కె జి. లు కలిపి పొడిరూపంలో చల్లుదేసి లద్దెపురుగును నివారించవచ్చు.

సాగు : మెళకువలు

భూమిని మెత్తగా దుక్కి చెయ్యాలి చక్కగా చదునుచేసి కయ్యలన్నిటికి నీరు ఒకేసారి పారేట్లు చూడాలి. కలుపు మొక్కలు వీలైనంతవరకు పైరురాకుండా కలుపు తీయిస్తుండాలి అట్లాచెయ్యకపోతే గడ్డ ఊరదు, పైరు ఎదిగిరాదు; దిగుబడి తగ్గిపోతుంది. భాస్వరం, పొటాష్ ఎరువులు దుక్కిలోనే వెయ్యాలి నత్రజని ఎరువులు దఫాలవారీగా ప్రతి 15, 20 రోజులకు మోతాదుప్రకారం నాలుగైదుసార్లుగా వేస్తే పంటదిగుబడి బాగా వుంటుంది. పంటకాలంలో నీళ్ళుభూమిలో ఎక్కువగా నిలవకుండా బాగా ఇంకిపోయేట్లు చూడాలి. పైరుకు నీరు సక్రమంగా అందినప్పుడే కట్టాలి; లేకపోతే దిగు

రు 250 లు; భాస్వరం, పొటాష్ఎరువులు రు 120 లు; నత్రజని ఎరువులు రు450 ; ఎరువులు చల్లకం రు 30 లు.

3) అంతరకృషి: గిలకు 10 మంది కూలీలు: రు 40 లు. కలుపు తీతకు 30 మంది రు 120 లు.

4) నీటి పారుదల: 50 నుండి 70 తడులు: రు 500 లు. కరెంటు-లేదా ఆయిలు: రు 250 లు.

5) సస్యరక్షణ: క్రిమి సంహారక మందులు – స్ప్రేయింగు ఖర్చులు: రు 60 లు.

6) దుంప తీయడం: మొదటిసారి 20 మంది మగకూలీలు: రు 140 లు, 60 మంది ఆడకూలీలు: రు 210 లు.

రెండుదాళ్ళు దున్ని గడ్డ ఏర్పించుటకు రెండు జతలు ఆరుగురు కూలీలు: రు 50లు.

మొత్తం ఖర్చు: రు 3600 లు.

దిగుబడి: 150 కట్టలు, కట్ట రు 40 ల లెక్కన ఎకరానికి: రు 6000 లు. నికరాదాయం ఎకరానికి: రు 2400 లు.

*

మురళీకృష్ణా లాటరీ

లక్ష్మీపురం – నెల్లూరు - 2

19 - 3 - 78 తేది జరిపిన డ్రా ఫలితాలు ఈ క్రింద కనపరచిన నెంబర్లు గెలుపొందినవి.

1) నెం 1628, 2) నెం 3642, 3) నెంబరు 3841, 4) 3803 5) 5802, 6) నెం 4515 7) నెం 1698, 8) నెం 5235 9) 1957 10) నెం 4810.

పరుచూరు వెంకట్రావు
అధ్యక్షుడు.

జమీన్‌రైతు చందా

సంవత్సరచందా	రు. 25—00
6 మాసములకు	రు 13—00
విడిప్రతి	రు. 00—50

రాజాగారి దిగజారుడు- కొండయ్యగారి కతలు!

రాజకీయవాదులు ఎంత వచ్చి అవకాశవాదులైపోయారో, ఎంత ఆత్మాభిమాన రహితులైపోయారో మన జిల్లాలో తాజా నిదర్శనం — వెంకటగిరి చిన్నరాజా శ్రీ గోపాలకృష్ణ యాచేంద్ర!

శ్రీ గోపాలకృష్ణ మొన్న ఎన్నికల్లో అనధికార కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా పరాజితులయ్యారు. అంత పెద్ద రాజాగారు రెండవ వాడుగా కూడా రాలేకపోయారు. అంత ఘోరంగా ఓడిపోయారన్నమాట! అట్లా

జిల్లావార్తలు

ఓడిపోయిన వ్యక్తి, కొంత కాలమైనా ఏ మద్రాసులోనో, ఏ నగరాలలోనో ఏకాంతంగా గడపవలసిన వ్యక్తి తనను నమ్మించటూ ఏ శ్రీనివాసులురెడ్డితో ఓడిపోయాడో, ఆ శ్రీనివాసులురెడ్డికే తన ప్యాలెస్‌లో విందునిచ్చి దాసోహమైనాడంటే, ఇంతకంటే దిగజారుడు వేరొకటుంటుందా అనిపిస్తుంది.

శ్రీనివాసులురెడ్డికి విందు చేయటం తప్పని మా ఉద్దేశ్యం కాదు. వ్యక్తుల దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తున్న విమర్శ కూడా కాదు. నిన్నగాక మొన్న ఓడిపోయిన వ్యక్తి, ప్రత్యేక పార్టీకి చెందిన వ్యక్తి అంతగానే ఈ పనిచేయటం సిగ్గుచేటని మాత్రమే మా అభిప్రాయం. ఈ విందుతోగాని, ఈ దాసోహంతోగాని పెద్దరాజాకు సంబంధం లేదట; ఆయనకు అసలు సంగతే తెలియదట. కాని "అన్నగారికి" తెలియకుండా తమ్ముడు ఇంత తలవంపు పనిచేస్తాడా అని వెంకటగిరీయులంటారు. ఏమైతేనేమి, మా విలేకరి మాటలలో "రాజాగారు శ్రీనివాసులురెడ్డికి విందు చేయటం వెంకటగిరి ప్రజలలో అసహ్యం కల్గించింది. రాజాగారు అవకాశవాదులని, దేనికైనా పాల్పడుతారనే అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయబడుతున్నది".

సమయము సందర్భము లేకుండా రాజాగారు ఈ పని ఎందుకుచేశారు? రేపు జరగబోయే సమితి ఎన్నికలకు శ్రీనివాసులురెడ్డి అండదండలు చేకూర్చుకోడానికై ఉంటుందని కొందరి ఊహ. కాని వెంకటగిరి తాలూకాలో శ్రీనివాసులురెడ్డి వేసుకున్న ఏముంది? మొన్న ఎన్నికలలో మొహరులో బండి నారాయణరెడ్డి తప్ప శ్రీనివాసులరెడ్డిగా అంటవచ్చిన రైతులేరు. అటువంటప్పుడు శ్రీనివాసులురెడ్డి పొత్తు యాచేంద్రగారికి ఏమి ఉపయోగపడుతుంది? వెంకటగిరి పూర్‌హౌస్ వ్యవహారం ఒకటుంది. రాజాగారి ఐశ్వర్యం ఇలాగా ప్రాణాలందులోనే వుందంటారు. దాన్ని గూర్చి శ్రీనివాసులురెడ్డి శాసనసభలో ప్రశ్నలు గుప్పించినట్లు జ్ఞాపకం. వెంకటస్వామిరెడ్డి దానిగుట్టు బట్టబయలు చేయాలనే ప్రయత్నంలో వున్నారట. ఆ విషయంలో శ్రీనివాసులురెడ్డి సహృద్భావం సంపాదించుకోవటం అవసరమనే భావంతో విందుకు ఆహ్వానించి వుంటారని మరికొందరి ఊహ. ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డి నల్లపరెడ్డివాళ్ళను ముఖ్యమనే అభిప్రాయం వుండిగాబట్టి, తమకు అధికారంలోవున్న వాని ఆదరం సదా అవసరం గాబట్టి, యాచేంద్రగారు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారికి మర్యాదచేసివుంటారని ఇంకొందరి అభిప్రాయం. రాజాగారు కాంగ్రెస్(ఐ)లో చేరిపోవడానికి ఇది ప్రస్తావనని కొందరి ఊహ. ఈ విధంగా యాచేంద్రగారి విందు పరిపరివిధాల ఊహాగానాలకు దారితీసింది.

రాజకీయంగా సజీవంగా వుండాలని కోరుకోవడం, పదవులు ఆశించటం సహజం. కాని ఆత్మాభిమానాన్ని, వ్యక్తిత్వాన్ని చంపుకొనిమాత్రం కాదుగదా?

* * *

ఎన్నికలలో ఓటమి చిదారానికి లోను గాకుండా, క్రుంగిపోకుండా, నిండుగా దండిగా మామూలుగా వుత్సాహంగా మామూలుగావున్న వారెవరైనా వున్నారంటే వి.సి. కొండయ్య, ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డిగార్లను చెప్పితీరాలి. వాళ్ళమీద ఓటమి ప్రభావం రవ్వంతకూడా లేదు.

వి. సి. కొండయ్యగారు అప్పుడే వేదికలెక్కి ఉపన్యాసాలు దంచుతున్నారు. వరుసగా మూడుసార్లు ఓడిపోయినా ప్రజలు

—కొరకు 10 వ పేజీలో

రాజ్యసభకు ఇందిరాకాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా నియమితులైన గూడూరియుడు షేక్ గౌస్‌మొహిద్దీన్

మునిసిపాలిటీ ఆదాయం 2 కోట్లు!

మునిసిపల్ స్పెషలాఫీసరు శ్రీ డి. ఆర్. గోపాల్ పట్నాయక్ 1978-79 మునిసిపల్ బడ్జెటును రూపొందించి, ప్రతికలవారికి వివరాలందించి హెచ్చుతక్కువ లకనెలఅయింది. ఈ ఎన్నికల కోలాహలంలోపడి, ఆ రచ్చలో ఆ గలభాలో

సింహపురి సమస్యలు

బడ్జెటునుగూర్చి విపులంగా చర్చించుకునే అవకాశమే లేకపోయింది.

మొత్తమ్మీద బడ్జెటు భారీగానేవుంది. మొంతా చెల్లాను మునిసిపాలిటీ చరిత్రలో ఎప్పుడూ లేదేమో-ఈ సంవత్సరం మునిసిపాలిటీ ఆదాయం రెండుకోట్లురూపాయలు మించింది. సంవత్సరారంభంలో ఉన్న నిల్వ ధనం-రు 67, 76, 588; ఈ సంవత్సరంలో రాబోయే ఆదాయం-రు 1,33,64,231 లు. మొత్తం ఆదాయం 2 కోట్లా లక్ష 40 వేలా 819 రూపాయలు గాయుండని అంచనావెయ్యబడింది.

అందులో ఈ సంవత్సరం జరగబోయే మొత్తంఖర్చు- కోటి 65 లక్షలా 80 వేలా 835లకు; పోగా నిల్వవుండబోయే మొత్తం రు 35, 59, 984 లని అంచనావేశారు.

ఖర్చులో సిబ్బంది జీతభత్యాల క్రింద 4 శాతం, పరిపాలనా నిర్వహణాది ఖర్చులకు 26 శాతం వెచ్చింపబడుతుంది. అంటే ఆదాయంలో 60 శాతం ఈ రెండు పద్దుల క్రిందనే ఖర్చవుతుందన్నమాట. మిగిలిన 40 శాతం—88 లక్షలా 50వేలలో 53 లక్షలు ప్రజాసౌకర్యాలకు, అభివృద్ధి కార్యాలకు ఖర్చు కాగలదని అంచనా వేశారు.

ఆ నలభైశాతం ఖర్చు వివరాలివి: భవన నిర్మాణం, మరమ్మతు వగైరాలమీద 7 లక్షలా 75 వేలా 600 రూపాయలు వెచ్చింపబడుతుంది. రోడ్లు వెయ్యడానికైతేనేమి, రిపేర్లు గిపేర్లు చేయించడానికైతేనేమి రు 32, 70, 800 లు కేటాయించారు. పబ్లిక్ పాయిఖానాలు, మరుగుదొడ్లు వగైరాలు కట్టించడానికి, ఉన్నవాటికి మరమ్మత్తు చేయించడానికి లక్ష 16 వేలు; పార్కులు అభివృద్ధిపరచడానికి 2 లక్షలు; పట్టి దరుకోటలక్ష; వీధుదీపాల సౌకర్యం కల్పించడానికిఒకటిన్నరలక్ష; మురుగునీరు, మంచి నీటిసరఫరా అభివృద్ధి పథకం క్రింద లక్షా 65 వేలు; మంచినీటి కొరత తీర్చడానికి పెన్నానదిలో ఇన్‌ఫిల్ట్రేషన్ గ్యాలరీ నిర్మించడానికి 13 లక్షలు; మురికివాడలను బాగుపర్చడానికి గ్రాంటు 4 లక్షలా 50 వేలు; మురుగునీటి సరఫరా పథకం క్రింద పబ్లిక్ హెల్తు ఇంజనీరు డిపార్టుమెంటుకు చెల్లించాల్సింది 5 లక్షలు; రేట్

—కొరకు 8 వ పేజీలో

భక్త్యంజలి

మా పరి చిల్లీస్ ట్రేడింగు కంపెని

మేనేజింగ్ పార్టనరు

మాకు అత్యంత ఆప్తుడు, మా శ్రేయోభిలాషి, మా సంస్థ పురోభివృద్ధికి అహర్నిశలు పాటుపడుతుండిన

శ్రీ తాతా చినసుబ్రహ్మణ్యం

అకాల మరణానికి దుఃఖిస్తూ వారికి మా భక్త్యంజలి ఘటిస్తున్నాము.

చదలవాడ రాఘయ్య, ఆర్జ్ల సుబ్బయ్య, మధుర నవనాదసిద్దయ్య - భాగస్తులు

మరియు కంపెనీ సిబ్బంది.

గూడూరు

కనుపించుటలేదు

జ్యోతి అను పేరుగల 18 సంవత్సరములు వయస్సు గల మా అమ్మాయి 18 రోజుల నుండి కనుపించుటలేదు. సన్నగా తెల్లగా వుండును. రాయలసీమ పూలపావడ వేసుకొని వున్నది. ఆమెను గురించి తెలిసినవారు ఈ క్రింది వారికి తెలుప ప్రార్థన.

యాదవల్లి వెంకురెడ్డి
రామమందిరం రోడ్డు
కొత్తూరు
కోవూరు (పోస్టు) నెల్లూరు జిల్లా

ఇంటి స్థలం

నెల్లూరు, రామమూర్తి నగర్‌లో, మంచి పొజిషన్‌లో షుమారు 60 అంకణముల స్థలం వెంటనే అమ్మబడును.

—వివరాలకు—

No. 11 MIGH
జర్నలిస్టు కాలనీ - నెల్లూరు-4.

నెల్లూరు రచ్చబట్టు
విమర్శకుడు

కిస్తులు

రెతునకు ఎకరా, అంతకు తక్కువ వున్న రైతులు తమ భూమికిస్తు రద్దు చేస్తూ వస్తు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. వార్త పత్రికలలో వచ్చిందేగాని, అధికార్లకు ఉత్తర్వులు రాలేదు. ఉత్తరువులొచ్చినా, అది అమలు జరిగే వరకు వసూలు చేయరాదని, దానికోసం అందుకోసం ఇప్పుడు కట్టవలసిన కిస్తులు కట్టి తీరవలసిందే!

కొత్తూరు శవం

వస్త్రాల వెంకటసుబ్బయ్య అనే కొత్తూరు కంసాలి శవం 21 తేది పడి వుండింది. అతను కల్లు దుకాణంలో కొంత తాగి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడని పోలీసు కథనం. ఒంటిమీద దెబ్బలేమీలేవని పోస్టుమార్టమ్ అభిప్రాయం. విషం తాగాడా లేదా అనేది కెమికల్ పరీక్షలో తేలాలి.

ఈ దావకు ముందు జరిగిన కథ ఇది: అందుకూరుపేటలో రావి నారాయణ అనే బుడుత వ్యాపారస్తుడున్నాడు. అతని వద్ద పనిచేస్తున్న గంగయ్య అనే వ్యక్తి వెయ్యి రూపాయల డబ్బు, 18 వేల విలువగల నగలు (పోలీసు రిపోర్టులో 8 వేలని మాత్రమే పేర్కొనబడింది) తీసుకొని, భార్యతో వుడాయించాడు. నారాయణ మనుషులు వెంటాడి అతన్ని పట్టుకొని ఎస్. ఐ. వద్ద హాజరుపెట్టారు. డబ్బు అతనివద్ద దొరికింది; నగలమూట తన భార్యవద్ద యిచ్చానని చెప్పాడట. వెతికి అతని భార్యనూ పట్టుకొచ్చారు; మూట ఏకాంతే ఫలానాచోట పెట్టానని గుర్తుచెప్పింది. అక్కడ కుపోతే మూట లేదు. మళ్ళీవచ్చి అడిగితే నేను మూట పెట్టేటప్పుడు ఫలానావ్యక్తి చూచాడని చెప్పింది. తర్వాత వెంకటసుబ్బయ్యను పట్టుకొని స్టేషనుకు తీసుకొచ్చారు. తర్వాత ఏమైందో తెలియదు కానీ సోమవారం రాత్రి వదిలేసారు. మంగళవారం తెల్లవారేసరికి అతని శవం కొత్తూరువద్ద పడి వుండింది.

దీన్ని పోలీసు ఆత్మహత్య అనే నమ్ముతున్నది. దానికి తగిన సాక్ష్యమున్నదంటున్నది. ప్రజలు మాత్రం కొట్టగా చచ్చిపోయిన దావు అని అనుమానిస్తున్నారు.

ఎస్. పి. శ్రీ జస్పాల్‌సింగ్, డి. ఎస్. పి. శ్రీ రంగప్పగారలు అక్కడకు పోయి వచ్చారు.

మరణాలు

ప్రముఖ సినిమా నిర్మాత శ్రీ అల్లారెడ్డి శంకరరెడ్డి (62) 22 తేది గుండె పోటుతో హఠాత్తుగా మద్రాసులో మరణించాడు. శంకరరెడ్డిగారి స్వగ్రామం కోవూరుతాలూకా నాయుడుపాళెం. లాయరుగా ప్రాక్టీసు చేశాడో లేదోగానీ, ఎం. ఎ., ఎల్. ఎల్. బి. డిగ్రీ పొందాడు. నెల్లూరులో సిరమిక్స్ ఫ్యాక్టరీ స్థాపించి, కొంతకాలం నిర్వహించి విరమించుకున్నాడు.

తర్వాత చిత్రరంగంలో ప్రవేశించి తొలుత 'చరణదాసి' నిర్మించాడు. మంచి పేరు, డబ్బూ వచ్చింది. తర్వాత 'లవకుశ' ఘన విజయం సాధించింది. దాని తర్వాత తీసిన 'రహస్యం', ఇటీవలి 'సతీ సావిత్రి' దాకా చెప్పతగ్గ సినిమాలు. సినీరంగంలో ఆయన 'లవకుశ శంకరరెడ్డి'గా పేరుబడ్డాడు.

* * *

వెంకటగిరి మైకాముఖ్యులు, గుప్తదాత, గిరిజ్యో శ్రీ తాళా విశ్వసుబ్రహ్మణ్యం (47) 15తేది మద్రాసులో మరణించాడు. స్వతహా చాలాసాధుస్వభావుడు. జీవితం ప్రారంభించి, మైకాలో లక్షలార్జించాడు. దానా పేదసాదలమీద ఆదరం చూపేవాడు, అందరితో స్నేహంగావుండేవాడు.

విశ్వోదయ : జీతాల్లేవు

వెంకటగిరి విశ్వోదయా కాలేజి లెక్చరర్లకు ఐదు నెలలుగా జీతాలు లేవట. ధ్యాపకులకు నిబ్బ దైతే దానాపు ఒక్కవిషాదిగా జీతంచెప్పుకునేది ఎవ్వాటంటాయో కల్పించరట.

విశ్వోదయను పోయిన సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకున్నది. ఆ సమయంనుంచే లెక్చరర్లకు ఈ అవస్థ పట్టింది.

గ్రామపంచాయతి కార్యాలయము - కోవూరు

Roc. No. 114/78 Dated 23-3-78

టెండరు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు గ్రామపంచాయతి యందు ఈ దిగువ నమూద పరచిన పనిచేయుటకు సీలు చేసిన టెండర్లు పంచాయతి కార్యనిర్వాహణాధికారిచే తే 30—3—1978 ది సాయంకాలం 4 గంటలవరకు తీసుకొనబడును. ఇతర వివరములు ఆఫీసు పనివేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

నెం.	పని వివరము	ధరావత్తు
1)	కోవూరు గ్రామపంచాయతి ఆఫీసు దగ్గర వున్న బోరు (8 5 మోటారు) చెడిపోయినందున అగర్ వేసి బోరులోవున్న పైపులను తీసి మరల బోరును రీఫిటింగ్ చేయుటకు బోరు క్లీనుచేసి పంచాయతికి అప్పగించుటను గురించి-	రూ. 100

(సం) వి. రమణయ్య
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు - కోవూరు గ్రామపంచాయతి

Tender Notice No 28/77-78

Executive Engineer's Office
Panchayati Raj. Nellore
Dated 23-3-78

Tenders invited for Supply of Steel

Sealed Tenders are invited by the Executive Engineer, Panchayati Raj, Nellore for the supply of the following quantities of Mild steel rounds or Tar steel in standard lengths confirming to I. S. I. specifications. F O R departmental godown at Nellore. Tenders will be received on 31-3-78 upto 4.00 p m and will be opened on the same day at 4.30 P. M Intending tenderers should remit security deposit for Rs 1000/- in the shape of chalan credited to Zilla Parishad General Funds. Tenders without deposit will be rejected. The Executive Engineer, Panchayati Raj. Nellore reserves the right to reject any or all of the tenders without assigning any reasons.

Sl. No. Size	Quantity of mild steel required M Tons	Rate per 1 M Tonne Mild steel	Tor steel
1) 6 mm	0.726		
2) 8 mm	0.951		
3) 10 ,,	1.784		
4) 12 mm	5-190		
5) 16 mm	4-310		
6) 18 mm	0-440		
7) 20 mm	2-165		
8) 25 mm	0-900		

(Sd.) C. P. P. VENKATA RAO.
Executive Engineer PR, Nellore.

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

బృందావన కాలనీ సభను మానుకున్నారు. మళ్ళీ సమావేశం జరిగిందిలేదు, నిర్ణయం తీసుకున్నదిలేదు; ఆర్. డి. ఓ. ఐక్యా పోయాడు, మేగోటి గురవారెడ్డి వెంగళరావు కాంగ్రెసులో చేరారు. పెళ్ళకూరు ఇందిరా కాంగ్రెస్‌లో వుండిపోయాడు!

అటువంటి ప్రహసనపు సమావేశం మరొకదాన్ని 22 తేదీ ఏర్పాటుచేశాడు, జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా శ్రీ గోపాలకృష్ణారెడ్డి ఓడిపోయిన అభ్యర్థులు గునుపాటి మాదాల గోపాలయ్య; మాజీ సమితి రాజాలు రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి, కాటంరెడ్డి వెంకటరామరెడ్డి తప్ప సమావేశంలో ముఖ్యులెవరూ కనపడలేదు.

వాళ్ళూ వీళ్ళూ మాట్లాడాక; షరా మామూలు అన్నట్లు మేగోరె మౌనవరిశీలకుడిగా వుండిపోయాడు. ఆ దాలో బలహీన వర్గాల సంక్షేమం, కాంగ్రెస్ ఓటమి కారణాలు వగైరా వగైరా అనేక అంశాలు వుదహరించారు, వుపన్యాసాలంతా శమవిమర్శ తృత్త వైఖరి గూర్చే జరిగింది. మాట్లాడిన వారిలో మెజారిటీ రెడు కాంగ్రెసు బలీనమైపోవాలని వెలిబుచ్చారు. రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి మాత్రం అది ఆత్మహత్యా సదృశమని, అంతకంటే ప్రతిపక్షంలో వుండటమే మేలన్నాడు. ఇందిరా కాంగ్రెస్‌లో చేరడం కూడదనాడట భార్యా ప్రకటన కట్టి పెట్టాడేమో! ఇందిరా కాంగ్రెస్ టిక్కెటు కోసం హైదరాబాదులో పడిగాపులు గాచిన దశరథరామరెడ్డే గా ఈయన?

సమావేశానంతరం మేగోరె పత్రికల వారితో మాట్లాడుతూ, జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షత రాజీనామా యిస్తున్నట్టు చెప్పాడు బయట వినబడడం, ఈ వర్గంవారంతా కాంగ్రెస్‌ల విలీనం సంగతి ఎట్లున్నా, ఇందిరాకాంగ్రెస్‌లో ప్రవేశించడానికి ఆయత్తులైవున్నారని వినికిడి.

కాంగ్రెస్ వాదుల దరావు పునస్సమైక్యం కావడం అభిలషణీయమే కాని మొన్నటి ఎన్నికలలో ఏర్పడిన ప్రత్యేక పరిస్థితుల నుబట్టి, విలీనంకాని, లేక తిరిగిప్రవేశం కాని కొత్తసమస్యలను సృష్టించవచ్చు లోతుగా పెద్దలు ఆలోచించాల్సిన సమస్యలు! *

Vijey

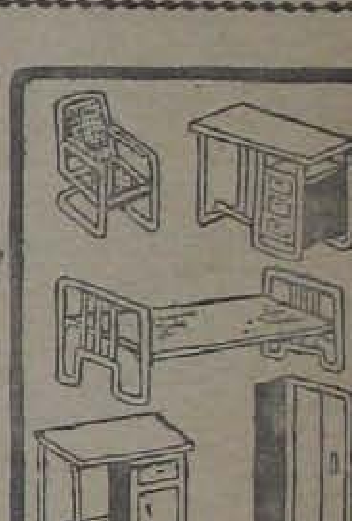

'విజె'

స్టీల్ బీరువాలు
స్టీల్ ఫర్నిచర్

నాణ్యతకు
మన్నికకు
దృఢత్వానికి

ప్రసిద్ధిగాంచినవి

రకరకములైన డిజైన్లలో, ఆకర్షణీయమైన రంగులలో, మంచి క్వాలిటీ ముడిసరుకు (CR Sheets. ERW Pipes) తో క్వాలిటీ మెషినరీతో అనుభవజ్ఞులైన పనివారలచే తయారు చేయబడుచున్నవి.

మీరు చెల్లించే సొమ్ముకు ఎంతో విలువైనవి.

విజయలక్ష్మి
ఇండస్ట్రీస్

ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ (ఫోన్ : 1013) నెల్లూరు-4

షోరూమ్

నెం 6, జలగంవెంగళరావు మునిసిపల్ బిల్డింగ్స్

నెల్లూరు-1

ఫోన్ : 1058

సభలు * * *

గూడూరు సబ్‌కోర్టు ప్రారంభం

గూడూరు సబ్‌కోర్టు 22 తేది ప్రారంభమైంది. ఆం. ప్ర. హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ అవుల సాంబశివరావు ప్రారంభించారు.

పదేళ్ళపట్టి ఈ కోర్టు నెలకొల్పడానికి 1968 లో జిల్లాజడ్జి ప్రతిపాదనలు పంపారట. అప్పట్నుంచి ఇదుగో అదుగో అంటూనే వచ్చారు. ఇన్నాళ్ళకైనా గూడూరు, రాపూరు, సూళ్ళూరుపేట తాలూకాల ప్రజలు, లాయర్ల కోరిక నెరవేరినందుకు సంతోషించారు.

ప్రారంభోత్సవసభను జిల్లా జడ్జి శ్రీ ఎ. వి. రంగారెడ్డి స్వాగతిస్తూ, ఈ సబ్‌కోర్టుకు ఒక్క సంవత్సరం వరకే మంజూరు చేశారని; దీన్ని శాశ్వతంగా ఏర్పాటు చేయడం అవసరమని అన్నారు. గూడూరు బార్ అధ్యక్షుడు శ్రీ వై. రామారావు అధ్యక్షించారు. జస్టిస్ సాంబశివరావుగారు న్యాయస్థానాలనుగూర్చి ఆలోచనా ప్రేరకంగా ప్రసంగించారు. [illegible] న్యాయస్థానాలుకూడా ప్రజా సంస్థలని; న్యాయస్థానానికి చెందిన ప్రతి వ్యక్తి ప్రజాసేవాభావంతో వ్యవహరించే వ్యక్తిగా పనిచేయాలని; [illegible] పేద సామాన్యుల, వ్యధిత వ్యక్తులకు న్యాయం [illegible]; న్యాయస్థానాలకు న్యాయమూర్తులు ధర్మకర్తలు [illegible] అన్నారు.

[illegible] లాయరు శ్రీ వి. వి. [illegible] స్వామి [illegible] వందన సమర్పణ చేశారు.

కొత్తకోర్టుకు సబ్‌జడ్జిగా శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి నియమింపబడ్డారు.

కృత్రిమ అవయవాలు

కర్మకాలి, శరీరంలోని ఏ అవయవం [illegible] తీసేసుకోవలసి వస్తే, కాలో చెయ్యో తీసేసినా కాని తర్వాత్తర్వాతైన ఆరోగ్యానికి సరైన చికిత్స చేయగలిగే మహాభాగ్యమట! కాని మన హెడ్‌క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ మాత్రం అందుకు భిన్నమని- కనీసం ఆ ఒక్క విషయంలోనైనా - రుజువు చేసుకొన్నది. చికిత్స చేయడమేగాక, వికలాంగులకు గౌరవప్రదమైన సాయపడాలికో, వారికి కృత్రిమ అవయవాలుకూడా అమర్చి, మళ్లీ మామూలు మనుషులుగా సమాజంలోకి పంపడం ఇంతకాలం మన పెద్దాస్పత్రిలో మాత్రమే జరుగుతుందనుకొంటాము. ఎముకల స్పెషలిస్టు అయిన ఆ ఆర్థోపెడీషియన్-డాక్టర్ కె. రావయ్య సేవా నిరతికి నిదర్శనం. సంవత్సరం క్రితం కాళ్లు ఈ కృత్రిమ అవయవాలకోసం అప్పటి జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ సి. అర్జునరావు చేత కొంత డబ్బు మంజూరు చేయించారు. మళ్ళీ కలెక్టరు మునివెంకటప్ప దాదాపు 10 వేలు ఇచ్చారు. ఆ డబ్బుతో పోయిన జూలైలో ముగ్గురు వికలాంగులకు కృత్రిమ అవయవాలు అమర్చారు. మొన్న 17 తేది మరొక ముగ్గురికి అమర్చారు. ఇంకొక ఆరుగురికి అవయవాలు తయారవుతున్నాయి.

17 తేది హాస్పిటల్లోనే జరిగిన చిన్న సభలో ఈ కృత్రిమ అవయవ ప్రదానం జరిగింది. సభకు వైద్యశాల రీజనల్ డైరెక్టరు డాక్టర్ బి. ఎల్. నరసయ్య అధ్యక్షించారు. హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంటు డాక్టరు కె. రామచంద్రరావు స్వాగతించారు. డాక్టరు రావయ్య [illegible] వ్యక్తులకు వికలాంగులకు చేస్తున్న ఈ సహాయం వివరించారు; ఈ అవకాశాన్ని అందరూ వినియోగించుకోవచ్చునన్నారు.

కులాంతరవివాహం చేసుకొని, ఎదిర్చి నిలవలేక ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డ [illegible] దంపతులు గాథ జ. రై. లో చాలా రోజుల క్రితం వచ్చింది. వాళ్ళిద్దరూ బ్రతికి బయటపడ్డా వికలాంగులయ్యారు. వారిలో సునీత (20) కు ఒక కాలు, చెయ్యి అమర్చారు. రైలుక్రింద రెండు కాళ్ళు విరగ్గొట్టుకున్న నవాబుపేటకు చెందిన మస్తానయ్యకు, ట్రాక్టరుక్రింద కాలు పోగొట్టుకున్న పిడతాపోలూరు వాసి నాగయ్యకు కృత్రిమ అవయవాలిచ్చారు.

ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ నెల్లూరునుంచి మద్రాసు కేన్సర్ హాస్పిటల్‌కు వెళ్ళేవారి సంఖ్య పెరిగిపోతూందని; అందుకోసం ఎ. బి. ఎం. హాస్పిటల్‌కు చెందిన ఇద్దరు నర్సులను కాన్సర్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌కు పంపి రోగనిర్ధారణలో శిక్షణ ఇప్పించారని; త్వరలో ఎ. బి. ఎం. హాస్పిటల్లో కాన్సర్ రోగనిర్ధారణ కేంద్రం నెలకొల్పబోతారని చెప్పారు. కేన్సర్ వ్యాధిని నర్సులు డయాగ్నైజ్ చెయ్యడమా?

రీజనల్ డైరెక్టరు శ్రీ నరసయ్య మాట్లాడుతూ మెటర్నిటీ హాస్పిటల్లో ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు [illegible] అర్ధాంతరంగా నిలిపేసిన [illegible] పూర్తి చేయించాల్సిందిగా కోరారు. కానీ అది అంత సులువుగా పరిష్కారమయ్యేదిగా లేదు. ఆర్. ఎం. ఓ డాక్టర్ రాజన్ వందనాలు చెల్లించారు.

కవి ఇంజనీరు ఉండేల మాలకొండారెడ్డి కుమార్తెలిద్దరికి వరంగల్లులో వివాహాలు జరిగాయి.
ఎడమవైపు: సి. దయాకర్, జయశ్రీ
కుడివైపు: డాక్టర్ ద్వారకనాథ్, రాజశ్రీ

మరచిపోయిన సన్మానం

16 తేది తిక్కన సాహిత్య సదస్సు ఆధ్వర్యాన టౌన్‌హాలు రీడింగ్ రూంలో జరిగిన తిక్కవరపు రామిరెడ్డి జయంతి సభలో ఇద్దరు కవిపండితులు సన్మానాలు అందుకొన్నట్టు గతవారం వ్రాశాము. అందులో చివర్న జరిగిన మరొక సన్మానం మరచిపోయాము. సాహిత్య సన్మానసభా కార్యక్రమ నిర్వహణ దక్షుడు శ్రీ గోనుకొండ వెంకటసుబ్బయ్యను శ్రీ చతుర్వేదుల సత్యగోపాలకృష్ణమూర్తి దువ్వాలువాతో, నూటపదహార్లతో సన్మానించారు. ముందుగా అనుకోకుండా హఠాత్తుగా జరిగిన సన్మానమిది. *

నెల్లూరు బజారు

బియ్యం	తూము	రు. 68-00
వడ్లు పెసలు	,,	రు. 132-00
మినుములు	,,	రు. 152-00
మిరపకాయలు (పాతవి) మణుగు		50-00
,, (కొత్తవి)		70-00
వేరుశనగకాయ పుట్టి		రు. 1000-00

శ్రద్ధాంజలి

ప్రముఖ మైకా వ్యాపారస్తుడు - సహృదయ చక్రవర్తి
దయార్ద్ర హృదయుడు - పేదలపాలిటి పెన్నిధి

శ్రీ తాతా చినసుబ్రహ్మణ్యంగారి

అకాలమరణానికి ప్రగాఢ సంతాపం ప్రకటిస్తూ, ఆ నిరాడంబరుడికి
వదాన్యశేఖరుడికి

కర్పూర నీరాజనం

సమర్పిస్తున్నాము. ఆయన ఆత్మకు శాంతికల్గుగాక!

ఇట్లు

చెన్నూరు విశాల సహకార పరపతి సంఘం, చెన్నూరు, గూడూరు తాలూకా

చదలవాడ వెంకటేశ్వర్లు - ప్రెసిడెంటు   పడాల రామయ్య - వైస్ ప్రెసిడెంటు

— సభ్యులు —

శికిరెడ్డి దశరథరామిరెడ్డి, దాసరి రమణయ్య, పోకూరు వెంకటసుబ్బయ్యశ్రేష్టి, అమరా దశరథరామయ్య B. A., B. L.

పంది గురవయ్య, మన్నె బాలనాగులు.

టెండరు నోటీసు

శ్రీ వెంకటేశ్వర కస్తూరిబా కళాక్షేత్ర

దర్గామిట్ట - నెల్లూరు-524003

నెల్లూరు దర్గామిట్టలో వున్న శ్రీ వెంకటేశ్వర కస్తూరిబా కళాక్షేత్ర ఆడిటోరియంలో ఈ క్రింద తెలిపిన పనులు చేయుటకు అనుభవజ్ఞులైన కంట్రాక్టరుల నుండి సీల్డు టెండర్లు కోరబడుచున్నవి.

నెం	పని వివరము	పని సుమారు విలువ	ఇ. యం. డి.
1)	ఎలక్ట్రిఫికేషన్	రూ. 30 000	రూ. 750 లు
2)	ప్లంబింగ్ మరియు శానిటరి ఇన్‌స్టాలేషన్సు	రూ. 80,000	రూ. 2000లు

పై రెండు పనులు 3 నెలలలో పూర్తిచేయవలెను

ఇ. యం. డి. ని సెక్రటరి, శ్రీ వెంకటేశ్వర కస్తూరిబా కళాక్షేత్ర పేరుతో బ్యాంక్ డిమాండు డ్రాఫ్టు రూపంలో పంపాలి.

సీల్డు టెండర్లను తే 5-4-78 ది మ. 3 గంటల లోపల శ్రీ యం. చంద్రశేఖరయ్య, జిల్లా పౌరసంబంధ శాఖాధికారి, నెల్లూరు వారికి దాఖలు చేయవలెను. వాటిని అదేరోజు మ 3-15 గంటలకు తెరవబడును.

టెండరు దాఖలు పత్రములను సెక్రటరి, శ్రీ వెంకటేశ్వర కస్తూరిబా కళాక్షేత్ర, నెల్లూరు వారినుండిగాని లేదా ఆర్కిటెక్ట్సు జె. జె. శ్రీనివాసన్, 5-9-24/66/1, షాపూర్ వాడి, హైదరాబాదు - 500483 వారికి ప్రతిసెట్టుకు రూ. 30 లు చెల్లించి తే 28-3-78 ది నుండి పొందవచ్చును.

ప్రెసిడెంటుగారి నాయకత్వంలోగల కమిటీవారికి అతి చిన్న రేటును కోట్ చేసిన టెండరును అనుమతించవలెనని నియమములేదు. మరియు మొత్తంగాగాని భాగంగాని ఎలాంటి కారణం చూపకనే అనుమతించు అధికారము కలదు.

యం. చంద్రశేఖరయ్య

సెక్రటరి

శ్రీ వెంకటేశ్వర కస్తూరిబా కళాక్షేత్ర

నెల్లూరు.

ముత్తుకూరు గ్రామపంచాయతి

టెండరు నోటీసు

Roc. No. 11/78 D. 20-3-78

ముత్తుకూరు గ్రామపంచాయతి ఏరియాలో ఈదిగువ వుదహరించబడిన పనులుచేయుటకు కాంట్రాక్టుదారులనుండి సీలువేసిన టెండర్లు తే 30-3-78 ది సాయంకాలము 3 గంటల లోపల దిగువ సంతకము చేసినవారికేగాని, లేక వారి అనుమతి పొందినవారికేగాని స్వీకరించబడును. అదే రోజు హాజరయిన టెండరుదార్ల సమక్షములో 4 గంటలకు సదరు టెండర్లు పరిశీలించబడును. ధరావత్తు చెల్లించనివారి టెండర్లు పరిశీలించబడవు. మిగిలిన విషయములు, ఆఫీసు పనిచేయు వేళలందు స్వయముగా తెలిసికొనవచ్చును.

ఐ. నెం	పని (పేరు) వివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తం	ధరావత్తు
1)	తూర్పు హరిజనవాడలోని రోడ్డు రిపేరు	రు 1000	రు 50
2)	అగదాట్లపురం నుండి అరుంధతివాడ వరకు సాగుకాలువ త్రవ్వటం.	రు 1900	రు 90
3)	బలిజపాలెంలో దర్బ ఆరుగు నిర్మాణము	రు 1500	రు 75
4)	బ్రిడ్జికట్టం పోవుదారిలో డొంక రిపేరు మరియు అడవికెగల బావి ప్లాటుఫారము రిపేరు	రు 600	రు 30

(సం) వై. నాపూరయ్య

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్

ముత్తుకూరు గ్రామపంచాయతి.

ROTARY CLUB — NELLORE

Dist. 319

EDUCATIONAL AWARD

One more Rotary Foundation Educational Award for study Abroad in 1978-80. This is for a Graduate only. The last date for receipt of applications is 31st March, 1978.

For further particulars please contact ;

Secretary. Rotary Club of Nellore
C/o. REDDY & REDDY
Trunk Road - Nellore

శివారెడ్డి పద్యాలు

భూమిశిస్తు

సామాన్య మంత్రివనుకొని
ఏమేమొ వ్రాసినాను ఏమగక నీదా
సామర్థ్యము, శిస్తరద్దు
దోహదిని పాలకులకు వున్నపిదుగువే!

నన్నుకూడ రైతు దక్షశేఖరేకాదు
మొక్కసాగినాదు ఆక్కటుకుగు
నీకు, భూమిశిస్తు లేకుండాజేశావు
కొంతమొరుగు, మేలు కొద్దిగ్రాకటు!

పది యకరములకు పైబడి
అధికంగావుంటె పన్ను అని ప్రకటియ్యా
యిది న్యాయమైన కోరిక
పదిమందికి మేలు జాస్తిసన్నాదాలా!

నీకు గౌడుగుబట్టు నిరుపేదవర్గమ్ము,
మిడిలక్లాసు రైతు మిన్ను పట్టు
రాష్ట్రమునకు నీదు రాజ్యాధిపత్యమ్ము
పర్మినెంటు నీదె పదవిపట్టు!

ఉన్నతపదవులు చేతిలో
వున్నప్పుడె యింతో యింతో ప్రజలకు మేలు
శ్రేయస్సు సాధించాలి
మన్ననపొందాలి ముఖ్యమంత్రిపదేట్యా!

చెయ్యదగినదేదో చేసిపారెయ్యాలి
ఆలోచించెకొద్ది అర్థాంతలు
అమలు పెట్టువెంటె ఆలస్యమమృతమ్ము
విషము, రంజకియపేత్రవిచ్చ!

పొందినారు దుంపదెంచిపారేశారు
పన్ను, రైతులదొక వరిషిమె టు
తింగి ఆలోచించి శిస్తియ్య రైతన్న
గొణుగుమాన్ను పెద్ద గొడవగుంది!

కంటనీరు పెడితె యింటింట పోషిస్తె
రైతుబిడ్డ, చేటు రాజ్యమునకు
రైతు మూలబడితె రాజ్యమ్ము పూజ్యమ్ము
ఆగిపోద్ది ప్రగతి అభ్యుదయము.

ఏకాంతంగా నీతో
యూకవి మాట్లాడుతాడు యిప్పుడుగాదూ
టూకీగా వివరించా,
నాకిప్పుడు హెల్తుకరిమ నలకటుగుంది!

జిల్లా కలెక్టరు

వెంకటప్పగారు! విన్నాననీదైన
పాలనాన్ని గూర్చి చాలవరకు,
కడిని తామ్రకొత్త కలుసుకుంటావచ్చి
బంగళాకువస్త బయలుదేరి.

అనంతశయనం

అకలంక దేశభక్తుడు,
నికరమైన కాంగ్రెసోడు నీతికవ్వరం
వికటానరాడు కంటికి
అకటా మాడభూషి అంగెను దివికిగా!

★

సింహపురి సమస్యలు

(5 వ పేజీ తరువ)

పేయర్లకు అప్పుగా యిచ్చి అండర్‌గ్రౌండు డ్రైనేజి కనెక్షన్లు యివ్వడానికి 2 లక్షలు.

—అదీ స్థూలంగా 1977-78 మునిసిపల్ బడ్జెటు స్వరూప స్వభావాలు. గత సంవత్సరపు నిల్వ దాదాపు 68 లక్షలు ఉండడమే ఒక శుభసూచకం. పోయిన సంవత్సరం మాదిర్నే ఇప్పుడుకూడా రోడ్లు వేయడానికి, మరమ్మత్తు చేయించడానికి ఎక్కువ మొత్తం - హెచ్చుతక్కువ 33 లక్షలు-వెచ్చించదలిచారు. గత సంవత్సరం బడ్జెటులో రోడ్లకోసంగాను కేటాయించింది 26 లక్షలు. ఈ నెలాఖరులోగా ఆ లక్షలు ఖర్చుమాత్రం అయిపోతాయి. మరి రోడ్లు చూస్తుంటే ఆ లక్షలు ఎక్కడికి పోయాయో అర్థంకాదు. నిన్న వేసిన రోడ్డు రేపు పొద్దటికి 'అద్వానం దశరథరామిరెడ్డి'గా తయారవుతూంది. ఈ సంవత్సరం అట్లా కాకుండా, రోడ్ల నిర్మాణం మరమ్మతు వగైరాలు పకడ్బందీగా జరిపిస్తామని కమిషనర్ శ్రీ గోపాల్ పట్నాయక్ అంటున్నారు; పటిష్ఠంగా అవసరంగా ఉంటున్న రోడ్లను మంచి దారిలో పెడ్తానని హామీ యిస్తున్నారు.

ఎండాకాలం రాబోతూంది. రాబోవడమేమిటి? అప్పుడే వచ్చినట్టుండికూడా. ఇక రేపోమాపో మంచినీళ్ల కటకటలు ప్రారంభమవుతాయి. అవసరాన్ని నెరవేర్చ డానికి పెన్నలో ఇన్ఫిల్ట్రేషన్ గ్యాలరీని నిర్మించాలన్న ప్రతిపాదన చాలాకాలంగా వుంది. దానికి 13 లక్షలు ఖర్చవుతుందని అంచనావేయబడింది. అందులో ఎల్. ఐ. సి. వారు 9 లక్షలు అప్పుగా యిస్తున్నారు. పోయినేడాది బడ్జెటులోకూడా ఈ అంశం చూపబడింది; కాని దీనికింకా ప్రభుత్వంనుంచి అనుమతి రాలేదు. త్వరలో వస్తుందని కమిషనర్ తెలియజేశారు. పోతే, ఈ గ్యాలరీ నిర్మాణానికి బడ్జెటులో చూపినట్టు 13 లక్షలు కాదట; 17 లక్షలవుతుందట. ఏతావాతా తేలేదేమి? ఎండాకాలం నీళ్ళకు కన్నీళ్ళుపెట్టుకునే స్థితి రాకుంటేదాలు.

పోయినసారి బడ్జెట్లో మురికివాడలకు 6 లక్షలా 70 వేలు కేటాయించగా, ఈసారి 4 లక్షలా 50 వేలు వెచ్చించాలని నిర్ణయించారు. భాస్కర్‌నగర్, సింగిరి సంగం, తూకుమానుమిట్ట వగైరా ప్రాంతాలకు డ్రైనేజి, మంచినీటి సరఫరాకు 2 లక్షలా 15 వేలు కేటాయించారు. కౌన్సిల్ హాలు, మునిసిపల్ ఆఫీసు, హెల్తాఫీసర్లకు ఇళ్ళు కట్టించడానికి 3 లక్షలా 56 వేలు ఖర్చుచేస్తారు.

డ్రైనేజి పథకం పూర్తి చెయ్యడానికి 5 లక్షలు కేటాయించారు. డ్రైనేజి కనెక్షన్లు ఇప్పటికి 800 దాకా యిచ్చి ఉన్నారట. టౌన్లో మొత్తం 5 వేల కనెక్షన్లివ్వాలి. పౌరులు ఈ కనెక్షన్లు తీసుకొనకపోతే మునిసిపాలిటీవారే కనెక్షన్లిచ్చి పన్ను పూర్తిచేయించి, ఆ మొత్తాన్ని మూడు నాలుగు వాయిదాలలో రాబట్టుకొంటారని కమిషనర్ తెలియజేశారు. అందుకు నోటీసులు జారీచేస్తున్నామని అన్నారు. అది మంచి సౌకర్యమే. వెంటనే డబ్బు ఖర్చుపెట్టి డ్రైనేజి చెయ్యించుకోలేని వారు ఈ వాయిదాల పద్ధతిని వినియోగించుకోవచ్చు.

మొత్తమ్మీద 1978-79 బడ్జెటు అంకెల్లో చూస్తుంటే బ్రహ్మాండంగానే ఉన్నట్లనిపిస్తూంది. మరి అమల్లోకి వచ్చేసరికి ఎట్లా తయారవుతుందో వేచిచూద్దాం!

లీటరు పెట్రోలుకు 40 పైసలు అదనం!

"ఆయనకేం, పెట్టిపుట్టిన మారాజు. రుమ్మంటూ కారులో తిరుగుతుంటాడు" అని అనుకొంటుంటాం. కాని తిరిగే ఆ 'మారాజు'ను తెలుసు అందులో ఎని తిరకాసులున్నాయో! 'అరుసున కందెనబెట్టక పరమేశుబండియైన పారదుసుమతీ' కదా? మరి ఈ ఆధునాతన బండ్లకందెన మాటేమిటి? దానికిరేటెంత? విచారిస్తే, కారులేనివాళ్ళ గుండెకి గుభేలుమంటాయి. మరి కారున్నవారి గుండె తేమెంటున్నాయో కనుక్కోవాలి.

పెట్రోలుధరకు సంబంధించి చాలాకాలంగా నెల్లూరుకొక అన్యాయం జరుగుతూంది. దాన్నిగూర్చి శ్రీ జె. వి. రెడ్డి వివరణాత్మకంగా వ్రాస్తున్నారు.

నెల్లూరులో లీటరు పెట్రోలు ధర రూ. 3-75 లు అక్షరాలా మూడూ ముక్కాలు. అదే మన గడపదాటి కడపలో అడుగుపెడితే రూ. 3 40 లే. మద్రాసుకొచ్చినా అంతే. మరి మన నెల్లూరికిమాత్రం ఈ స్పెషల్ ధరఎందుకు? అంటే, అందుకొంత కథాకమామీషు వుందని జె. వి. రెడ్డి రాస్తున్నారు.

నెల్లూరికి పెట్రోలు మద్రాసునుంచి ట్యాంకర్లో సప్లయ్ కావాలట. అందువల్ల దానికయ్యేఖర్చులు, దారిఖర్చులు, వాటితోపాటు సేల్సుటాక్సు సెంట్రల్ సేల్సుటాక్సు..వగైరా వగైరాలన్నీకలిపి వెరసి తడిసి మోపెడవుతూంది. మరిఈపన్నులు గిన్నులు కడపకుమాత్రం లేవాలంటే, లేవు. ఎందుకు లేవు?—అంటే, వారికక్కడొక సాటిలైట్ డిపో వుందట. అంతే, మద్రాసు హెడ్డాఫీసుకు కడపలో శాఖ వుందన మాట. హెడ్డాఫీసునుండి బ్రాంచాఫీసుకు పెట్రోలు సరఫరాచేస్తే. అందులో పన్నులెవరికీ వుండవట. అంచేతనే ఆ 35, 40 పైసల వారావుంటదు

కడపకంటె పాల్బరుంటే కార్లు, స్కూటర్లు వగైరా వాహనాల సంఖ్య మన జిల్లాలో జాస్తిగానే ఉంటుంది. పెట్రోలు ఖర్చుకూడా అక్కడే ఎక్కువగా ఉంటుంది. మరి ఇక్కడకూడా—కడపకో మాదిర్నే—ఒక 'సాటిలైట్ డిపో'ను ఎందుకు ఏర్పాటుచేయకూడదు? మద్రాసు ఆయిల్ కంపెనీవారికి ఆ ఆలోచన ఉండదా; ఈ దశలో పెట్రోలు వాడకందార్లు కూడా కొంత ఆందోళన చేస్తే అది సానుకూలమౌతుందని జె. వి. రెడ్డి రాస్తున్నారు. ఏడ్చేవాని మొగుడొస్తే వాని మొగుడొస్తాడు లెమ్మనుకునే 'తాత్కారం'మనది. 'తపాను' రామిరెడ్డి అన్నట్టు—'ఎంతసేపూ ఎనకదండె మీద తాంబూలాలమేగాని ముందుకు తెమలం' కదా? లీటరుకు 40 పైసలు అదనంగా చెల్లించడమంటే, రోజుకి ఎన్ని వందల రూపాయలు వృథాగా పోతుందో చెప్పలేము. దీనికి నెల్లూరీయులు కొంత రచ్చ చెయ్యాలి. మన శాసనసభ్యుడు శ్రీ జె. వి. సుబ్బారెడ్డికూడా ఒక పెట్రోలు డీలరే. ఆయన ఈ విషయంలో శ్రద్ధతీసుకొని, నెల్లూరులో ఒక పెట్రోలు బ్రాంచి డిపో ఏర్పాటుచేస్తే చూస్తే. పెట్రోలు వాడకందార్లందరికీ మేలుచేసినట్టవుతుంది. ఏమంటారు సుబ్బారెడ్డిగారూ? ★

పంచాంగం

గృహసంపద వాస్తుముహూర్తం

78 మార్చి 26, 27, 29, 31 తేదీలు ఉదయం గం 9-0 ల మొదలు గం 11 ల లోపల వృషభలగ్నమ్, నిర్దుష్ట రవ్యాది గ్రహసంపద వాస్తుముహూర్తమ్, మిగత శుభకార్యములు చేయవచ్చును.

అబ్దసంధి

78 ఏప్రిల్ 1 తేది మొదలు 16 తేది వరకు. పూర్వాపరసంవత్సరసంధి అందు సాక్షాత్ లోకకల్యాణ శ్రీరామచంద్ర వర బ్రహ్మోత్సవ దైవకార్యముతప్ప మానవ కార్యములు చేయరాదు.

మార్చి తిథులు

25	శని	కృష్ణపాడ్యమి	రా.	9-35.గం.వ.
26	ఆది	విదియ	రా.	8-40 ,,
27	సోమ	తదియ	రా.	7-17 ,,
28	మంగళ	చవితి	సా.	5-30 ,,
29	బుధ	పంచమి	మ.	3-20 ,,
30	గురు	షష్ఠి	మ.	1-15 ,,
31	శుక్ర	సప్తమి	ఉ.	10-54 ,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

★

వందచిత్రాలు నిర్మాణదశలో-
ఇరవైచిత్రాలు సెన్సార్ పూర్తయి
త్రిశంకుస్వర్గంలో ఉన్నాయి!

ఈ సంక్షోభానికి కారణం?

ఈ గ్లామర్ లోకానికి గ్రామరంటూ లేదు. గజిబిజిగా విర్రవీగిగా పెరిగిపోయిన పెద్ద అడవిలాంటిదీ చిత్రరంగం. దీనికి అదుపులేదు, పద్ధతి లేదు, నియమావళి లేదు, నిలకడ లేదు. దీన్ని పరిశ్రమ అనడమే తప్పు; పరిశ్రమకుండే నియమాలు నిబంధనలు దీనికిలేవు. అరాచక ఇష్టారాజ్యం. అందువల్ల అరాచక దోపిడీ రాజ్యం కూడా అయింది. సమష్టి శ్రేయస్సును గూర్చి ఆలోచించడం, దాని ప్రకారం నడుచుకోవడం ఇటుకా ఇక్కడుండదు. పెట్టుబడుదారీ సమాజంలో అన్ని పరిశ్రమలకూ డబ్బు సంపాదించడమే లక్ష్యం, లక్షణమున్నూ. ఐతే అందులోనూ ఒక పద్ధతిని అనుసరించడం, తమతో బాటి శ్రేయస్సును కాపాడుకొంటూ దోచుకోవడం ఉంటాయి. కానీ సినిమా పరిశ్రమలో అట్టాంటివేవీ ఉండవు. నిర్మాతల మండలులు, కళాకారుల సంఘాలు ఇక్కడా ఉన్నాయి కానీ అవి నామమాత్రమే, వాటిశక్తి అంతంత మాత్రమే! అవి ఎవర్నీ అదుపులో ఉంచలేవు. పరిశ్రమ ఒక క్రమపద్ధతిలో నడిపేశక్తి సామర్థ్యాలు వాటికిలేవు. ఇక్కడ ఏ సమస్యకైనా వ్యక్తిగత లాభనష్టాలనుంచే చూస్తారు. పరిశ్రమ ఏమౌతుందా, ఎటు పోతూందా అని ఆలోచించేవారు చాలా చాలా తక్కువగా కన్పిస్తారు.

అనేకులవంటి ఆలోచనలు లేకెత్తించి, పరిశ్రమ శ్రేయస్సుకోసం పదుగురిలో చైతన్యం తీసుకరావాల్సినవి పత్రికలు చిత్రపరిశ్రమ నాశ్రయించుకుని కాముకులంతరగా పత్రికలు పుట్టుకొస్తున్నాయి కాని అవికూడా పరిశ్రమశ్రేయస్సును పట్టించుకొను. పరిశ్రమనంబంధించిన ఇబ్బందులనుగాని, ఇక్కడ చిన్నచిన్న నిర్మాతలు, నటీనటులు, సాంకేతికనిపుణులు, కార్మికులు ఎదుర్కొంటున్న దైనందిన సమస్యలనుగూర్చికానీ అవి పట్టించవు. అందువల్ల తమకుకర్తలాభమేమీలేదని ఆ పత్రికల భావం. ప్రేక్షకుడికి కావల్సిందేదో యిచ్చి నాలుగుడబ్బులు గుంజుకుందామనే పిగుబారుడుకు సినిమాలువస్తున్నట్లే, పాఠకుడి నీచాభిరుచిని తృప్తిపర్చడానికి ఏ బొమ్మలకావాలో, ఏ రాతకావాలో అవి యిచ్చి పబ్బంగడుపుకుందామనే స్థాయికి చేరాయి ఈ సినిమాపత్రికలు. తెరమీద అమ్మాయి అబ్బాయి నగ్నంగానో అర్ధనగ్నంగానో పొర్లాడితే, ప్రేక్షకుడు నగ్నంగా ఆనందిస్తాడు; ఆ దృశ్యాన్నితనే వ్యాఖ్యానించుకొని తృప్తిపడ్డాడు. అదే బొమ్మను పత్రికలో ముద్రించి, దాంతో పాటు మరింత ఉద్రేకం కల్గించే వ్యాఖ్యానం కూడిస్తే పాఠకుడు ఇంకా తృప్తిచెందుతాడు. తెరమీద బొమ్మమాత్రమే కనబడుతుంది; పత్రికలో బొమ్మక్రింద బూతు కూడా కనబడుతుంది. అట్లా డబ్బుచేసుకోవడంకోసం కొన్ని పత్రికలు పుట్టుకొస్తున్నాయి. పరిశ్రమను ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణంలో బాగుపర్చవలసిన పత్రికలు మరింత దిగజారుస్తున్నాయి; పరభాగ్యోపజీవులుగా తయారవుతున్నాయి.

ఇదీ పరిశ్రమ పతనావస్థ. మరి ఇందులో బాగోగులను కష్టనష్టాలనుగూర్చి

సినిమా

మాట్లాడుకోవడమే దండగ. వాటినిగూర్చి పరిశ్రమే పట్టించుకోనప్పుడు ప్రభుత్వం మాత్రం ఆలోచిస్తుందా?

ఉదాహరణకు- ఒక చిత్రం సగంలోనో ముప్పాతికలోనో నిల్చిపోయిందంటే అందుకు కారణాలేమిటో ఎవరైనా ఆలోచిస్తున్నారా? అందువల్ల పరిశ్రమకు కల్గే నష్టమెంతో ఎవరైనా ఊహిస్తున్నారా? ఎంత ధనశక్తి, ఎంత శ్రమశక్తి, మరెంత మేధశ్శక్తి వృధాఅయిపోతున్నాయో ఎవరైనా పట్టించుకుంటున్నారా?

మూడేళ్ళ లెక్కపక్కలు తీసుకుంటే- ఒక్క తెలుగుచిత్ర పరిశ్రమలోనే-నిర్మాణదశలో ఆగిపోయిన చిత్రాలు హెచ్చుతక్కువ నందవున్నాయట. అందులో కొన్ని రెండుఏళ్ళలో ఆగిపోతే మరికొన్ని నాలుగుఏళ్ళవరకు వచ్చినవి. ఇంకొన్ని ఏడెనిమిది రీళ్ళదాకా దేకినవి. వీటికోసం ఎన్నికోట్లరూపాయలు ఖర్చు చేయబడ్డాయో ఎవరైనా అంచనా వెయ్యగలమా. సినిమామోజులో లక్షో రెండులక్షలో తెచ్చి, చిత్రనిర్మాణం మొదలుపెట్టి పావుకో సగమో తీసి, తర్వాత డిస్ట్రిబ్యూటర్లురాక, పెట్టుబడిదారు దొరక్క, చేతులుకాల్చుకొని దాపురించకూడా కానిస్థితిలో వున్న ఈ సంస్థలను ఆదుకొనేవారెవరు? ఈ దుర్గతికి కారణాలేమిటో పరిశీలించేవారెవరు? ఇన్నికోట్లరూపాయలు ఏట్లోవేసినట్లవుతూందంటే, అది మొత్తం జాతియసంపదకే ఎంతనష్టమో ఆలోచించేదెవరు?

అంతకంటే దారుణం మరొకటుంది. నిర్మాణం పూర్తయి, సెన్సార్‌కూడా అయిపోయినా, విడుదలకు నోచుకోని తెలుగు చిత్రాలు దాదాపు ఇరవైదాకా వున్నాయట. వీటి పరిస్థితిగూర్చి ఆలోచించే దిక్కులేదీ పరిశ్రమలో! మూడేళ్లక్రితం మూడు చిత్రాలు, రెండేళ్లక్రితం ఆరుచిత్రాలు, సంవత్సరంక్రితం తొమ్మిదిచిత్రాలు సెన్సారై విడుదలకు సిద్ధంగావున్నాయి. కానీ విడుదలయ్యే అదృష్టంలేదువాటికి. పెళ్ళికుదిరిన పిల్ల ఇంట్లో మూలకూర్చున్నట్లుంది వాటిపరిస్థితి. పట్టించుకొనేవారెవరు? అవి విడుదలైతే పరిశ్రమలో కొద్దిగానైనా బాగుపడ్తాయి; లేకపోతే కొన్నికోట్ల రూపాయలు వృధా అయిపోతుందనే స్పృహ ఎవరికుంది?

ఇదిట్లా ఉంటే, డబ్బింగ్ చిత్రాల పరిస్థితికూడా ఘోరంగానే ఉంది. సులభంగా డబ్బు చేసుకునేది డబ్బింగు చిత్రాలు- అని ఒక నిర్వచనం. కానీ వాటికి ఇప్పుడు నూకలు చెల్లిపోయాయి. పోయిన ఏడాది విడుదలైన డబ్బింగుచిత్రాల్లో ముప్పాతికా మువ్వీసం డబ్బాలు తిరిగిరావడంతో వాటి జాతకం మారిపోయింది. ఇప్పుడుడబ్బింగ్ చిత్రాల్లో సెన్సారై విడుదలకు నోచుకోని చిత్రాలు 18, డబ్బింగు పూర్తయి సెన్సార్ కానివి 20 ఉన్నాయట.

మొత్తమ్మీద తెలుగు చిత్రపరిశ్రమలో సంక్షోభం ఏర్పడ్తూంది. దీనికి కారణం డిస్ట్రిబ్యూషన్ పద్ధతేనని, ఇటీవల ప్రాంతాలవారీ అమ్మకమంటూ ఒకపద్ధతి

-తరువాయి 11వ పేజీలో

అక్బర్-సలీం-అనార్కలీ

పాత అనార్కలీలు మనసులోకి రాకుంటే- వీనులవిందు కనులకు పసందుగావుంది!

అనార్కలీ, సలీం అమరగాథ ఆధారంగా హిందీలో మొఘల్-ఎ-ఆజం, అనార్కలీ, తెలుగులో అనార్కలీ చిత్రాలు కర్ణపేయమైన మధుర సంగీతంతో, కమనీయ దృశ్యాలతో, అత్యుత్తమ సాహిత్యవిలువలతో వెలవడ్డాయి. ఇప్పుడు మళ్ళీ అదేకథతో 'అక్బర్-సలీం-అనార్కలి'

హిందీచిత్రసంగీత సామ్రాట్టు సి. రామచంద్రగారి సంగీత సారథ్యంతో, రంగుల హరివిల్లులా, అట్టహాసమైన సెట్టింగులతో నయనానందకరంగా వచ్చింది. మునుపటి మూడు అనార్కలీలను చూడకుండా దీన్నిచూస్తే- బ్రహ్మాండం. వాటిచూసి దీన్నిచూస్తే 'చిత్రమాన్నా! తల పగులుతుంది జాగ్రత్త!'

ఇందులో ముఖ్యంగా ఎన్నెట్టుగా తోచినవి సంభాషణలు. నేటి కవిసార్వభౌముడు డా. సి. నారాయణరెడ్డిగారు తమ కవితా ప్రతిభనంతా సంభాషణలలో కుమ్మరించారు. వారి సంభాషణలు ఏకబిగిన రసవంతం చేశాయి- అది శృంగార కావ్యం, కాని ఇది రాజసాల, పంతాల ప్రతాపాల మయంగా మలచబడ్డది; ప్రణయ కావ్యం ప్రళయకావ్యం చేయబడింది. దీనికి దుష్టశిష్ట సమాస భూయిష్ఠంగా అక్బరు నోటివెంట సంభాషణలు వెలువడాలి. అక్బరు గేయాలు చదివారు. ఆ గేయాలైనా తెలుగువాడి ఫక్కీలోకాదు. పృథ్వీరాజ్‌కపూర్ (మొఘల్-ఎ-ఆజం) శైలిలో. అదైనా అద్యంతం కాదు, అధికభాగం. మిగతా సమయాలలో దుర్యోధనుడు తొంగి

పచ్చిపులుసు
వెంకటేశ్వర్లు

చూశాడు. మొత్తం సినిమాలో అబుల్ ఫజల్‌కి, మాన్‌సింగుకి, సలీంకు, అనార్కలీకి వాయిస్‌లేదు. సలీంకు వున్నా అతికొద్ది. దానితో స్నిగ్ధ శృంగార రసమయ దృశ్యకావ్యంగా వుండుండదనుకున్నది అక్బరు చక్రవర్తి తీందర్యాలకు ప్రతిబింబమయింది. ఉన్నంతలో శాన్‌సేన్ పాత్రలో గుమ్మడి అమరుతయాడు.

నృత్యాలు శాస్త్రీయదోరణిలోలేవు. ఆనవసనమయాలలో నృత్యం చోటుచేసుకుంది. అనార్కలీని సజీవసమాధి చేయడానికి ముందు సలీం అనార్కలీల ప్రణయగీతం శ్రావ్యంగా హాయిగావుంది. దానితోటి అనేకమందిచేత సర్కసుఫీట్ల్యాన్ను చేయించారు. అది ప్రణయగీత లాలి

—తరువాయి 11వ పేజీలో

పసిడి పంటలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాధించిన హరిత విప్లవం వినూత్న సౌభాగ్య పథం వైపు పురోగమిస్తున్న భారతదేశ చరిత్రలో సమున్నతస్థానం సముపార్జించుకుంది.

హెక్టారుకు 22 క్వింటాళ్ళ వంతున దిగుబడితో మనం 94.27 లక్షల టన్నుల మేరకు రికార్డు స్థాయిలో ఉత్పత్తి సాధించిన 1975-76 సంవత్సరం చిరస్మరణీయం.

మేలైన పంటకాల్వలూ, ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతుల్లో రైతులకు శిక్షణ, భూసారానికి అనుగుణంగా పంటలు పండించే పద్ధతులూ, సేద్యపు నీటి సక్రమ వినియోగం వంటి బహుముఖ చర్యలద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పంట దిగుబడి స్థాయిని పెంపొందించడానికి ఎంతో వీలు కలిగింది.

1973-74 లో రైతులకు అందించిన స్వల్పకాలిక రుణాలు 26.43 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఉండగా 1977-78 లో యీ రుణాల మొత్తం 90 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగింది. అదేవిధంగా దీర్ఘకాలిక రుణాల మొత్తంలో కూడా అభివృద్ధి జరిగింది. 1974-75 లో దీర్ఘకాలిక ఋణాల మొత్తం 18.66 కోట్ల రూపాయలుకాగా 1977-78 లో యీ మొత్తం 45 కోట్లకు పెరిగింది. ఈ విధంగా దేశానికి గర్వకారకులూ, కార్యదీక్షాపరులూ అయిన మన రైతులకు అనేకవిధాల ప్రోత్సాహ ప్రోద్బలాలు లభించాయి.

కర్షక సోదరులకు జయీభవ!

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సమాచార, పౌరసంబంధశాఖ డైరెక్టరుచే ప్రకటితము

—40/77-78.

బాధారహిత ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆరోగ్యము మీదే!
స్త్రీల బాధలు ప్రత్యేకమైనవి
లోధ్ర
75 సంవత్సరములకు పైగా సుఖజీవనమునకు లోధ్ర టానిక్‌ను వాడిన స్త్రీలు ఎందరో
ఉచిత వైద్య సలహాకు
ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన విలాసమునకు
ఈ కూపనును పూర్తిచేసి మీ జాబుతో పంపండి.
పేరు _______
విలాసము _______
_______ PIN _______

కేసరి కుటీరం ప్రైవేటు లిమిటెడ్ -రాయపేట, మద్రాసు-14-
ఏజెంట్లు: శ్రీరామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజన్సీస్ విజయవాడ—సికిందరాబాద్—బెంగుళూరు

జిల్లావార్తలు

(5వ పేజీతరువాయి)

చెప్పిచెప్పి మూడుసార్లు ఓడించినా అయ నలో నిరుత్సాహంగాని, నిర్వేదంగాని, ఏమీలేవు. అందుకే ప్రజలకు చెప్పగలిగాడు- మీరు నన్ను ఓడించినా, మిమ్మల్ని నేను వదలిపెట్టను, అని. నిజా ప్రజాసేవ అంటే నిజమైన అర్థం ఇదేనేమో! ... దయ్యగారిలో వరికొన్ని ప్రత్యేకతలు కూడావున్నాయి. 'డిఫెన్సు'లో వుండవల సిన సమయంలోకూడా 'అఫెన్సు'లో వుండడం ఆయనప్రత్యేకతల్లో ఒకటి. తన వైపు తప్పువున్నప్పటికీ ఎదుటివారిమీద ధ్వజమెత్తడం, వారిని గూర్చి కథలు చెప్పడం కొండయ్యగారిలోని రెండవప్రత్యేకత! ఆ రెండు ప్రత్యేకతలను ఆయన ఇప్పుడు ప్రదర్శిస్తున్నారు.

18 తేదీ అల్లూరు సభలో కొండయ్య గారు రెండు కథలు చెప్పారు. అల్లూరుశాసన సభ్యులు శ్రీ సుందరరామయ్యను ఐదా ... వాళ్ల ... ఓడించి ... కథచెప్పారు కొండయ్య. ఎప్పుడూ ... ఎదుటి ... కొండయ్య సుందర రామయ్య ... ఈసారి ఆడిప్పు పెట్టుకొని నేనే పోటీచేస్తే పోతుందని బుద్ధి వచ్చింది. గెల్చాను, గెల్చాను అని సుందరరామయ్య జవాబు చెప్పారట. అట్లనే సర్వేపల్లి ఎమ్.ఎల్.ఎ. సి.వి. శేషారెడ్డిని అడిగారట ఆయన చెప్పాడటగదా - నేను కొన్నిగ్రామాలకు వెళ్ళలేదు. వారెవరో నాకు తెలియదు. ... గోడమీద నాపేరు, నాగుర్తు వ్రాసినవారెవరు. ఎట్లా గెలిచానో నాకే తెలియదు-అన్నాడట శేషారెడ్డి. ఇటువంటి కతలు, ... కల్పించకుండా ఎప్పుడైనా చెప్పగలసమర్థుడు కొండయ్య!

ఓటమికి, ఓటర్లకు సమాధాన వర్గ లో, వేదాంతం వల్లించడంలో కొండ య్యకు కొండయ్యేసాటి. తన ఓటమిని గూర్చి సభలో ప్రజలను కొండయ్య ఇలా ఓదార్చారు: జనతా, ఆపైనుంచి ఓట్లు కలుపుకుంటే మనకే (అంటే జనతాకే) పదివేల ఓట్లు ఎక్కువ వచ్చినట్టు లెక్క. ... ఓట్లు ... వచ్చాయి. అన్ని నియోజకవర్గాలకంటే మనమే మేలు అని సంతృప్తి వెలిబుచ్చా రట కొండయ్య. జనతా, ఆపైనుంచి ఓట్లు కలుపుకునేదేందోమరి! ప్రక్కనున్న ఓట్లు కలిపితే 16 వేల ఓట్ల తేడాతో జనతాకు ఘోర పరాజయం సంభవించి వుండేది అని చెప్పివుంటే సరిగావుండేది.

కొండయ్యగారు ఇంకా ఇలా అన్నా రట: గెలుపు ఓటములను మనసులో వుంచుకోక ప్రజాసేవే పరమావధిగా ఎంచి తాలూకా అభివృద్ధికి కృషిచేయాలి. సోమ శిల, కృష్ణా స్కీము, అటవీశివారు, ... నివేశనాలు వగైరా విషయాల్లో ఒక కార్య క్రమాన్ని నిర్ణయించుకొని ఢిల్లీ వరకు రాయబారాలు నడిపి, అవసరమైతే సత్యా గ్రహాలుచేసి, జైళ్ళకు వెళ్ళేవరకు కృషి చేయాలి. అందుకు నేను ముందుంటాను. ముందు నన్ను పంపండి. నాకు జైలు అంటే సుఖం. విశ్రాంతి దొరుకుతుంది- అన్నాడట కొండయ్య. ఇక బహిరంగ సభలో ఆయన మెట్ట వేదాంతోపన్యాసం నుండి రెండు మాటలు: నన్ను ఎన్నిసార్లు ఓడించినా నేను మిమ్మల్ని వదలిపెట్టను; గృహం పట్టినట్టు పట్టుకునేవుంటాను. వదలకుంటే ఇదే మేలని నేననుకుంటు న్నాను. గెల్చివుంటే బాధలు, మీ అసంతృప్తికి గురయ్యేవుండేవాడిని. ...అన్నాడట కొండయ్య. అందని ద్రాక్ష పండ్లను నక్క పుల్లన అన్నదంటే, అది వుండదామరి!

కొండయ్యగారిలో కొండంతగావున్న ఆత్మవిశ్వాసానికిమాత్రం జే జేలు చెప్పి తీరవలసిందే!

మరొక తొమ్మిది హాస్టళ్ళు

జిల్లాలో మరొక తొమ్మిది వెనుకబడిన తరగతుల హాస్టళ్ళు రాబోతున్నాయి ఆది- పాత్‌మోహన్, కావలిరెడ్డిపాడు, కోవూరు, వెల్లూరు, కావలి, మహిమ్మదాపురం, మైపాడు, గూడూరు, వెంకటగిరి తాలూ కాలో దక్కిలి గ్రామాల్లో నెలకొల్పబోతారు. ఈ హాస్టళ్ల నిర్మాణానికి సాంఘిక సంక్షేమశాఖ డైరక్టరు 7 లక్షల రూపా యలు విడుదల చేశారు.

అదిగాక విజయమూరు, గూడూర్లలో ఒక్కొక్క హాస్టలు ఏర్పాటుచేయబోతున్నారు. హాస్టళ్ళసంఖ్య పెరిగిపోతూంది మరి స్థాయి పెరుగుతుందా అన్నది మాడా వి. వసతుల విషయంలోనేకాదు; విద్యార్థులకు చదువు సంధ్యల విషయంలో, క్రమ శిక్షణ విషయంలోను వార్డన్లు ఏమాత్రం శ్రద్ధతీసుకోటున్నారు? అదిముఖ్యం.

కిరోసిన్ ధరలు

దక్కొరేకాదు, కిరోసిన్ ధర కూడా లీటరుకు రెండుపైసలు పెరిగింది ప్రభు త్వం. పెట్రోలుధర నరే లీటరుకు 13 పైసలు పెరగనేపెరిగింది!

పెంచిన ప్రకారం వివిధ తాలూకా కేంద్రాలు, వాటికి పదికిలోమీటర్ల పరిధిలో లీటరు చిల్లరధర ఈవిధంగా నిర్ణయించి నట్లు డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ వి. ఎస్. సంపత్ తెలియజేస్తున్నారు. పదికిలోమీటర్లు దాటితే లీటరుకు ఒక్కపైసా ఎక్కువ అనుమతించ బడింది.

తాలూకా	చిల్లరధర
నెల్లూరు	రూ. 1-36
గూడూరు	1-34
సూళ్ళూరుపేట	1-32
కావలి	1-37
కోవూరు	1-36
రాపూరు	1-36
ఆత్మకూరు	1-36
ఉదయగిరి	1-37
వెంకటగిరి	1-34

దాచూరు వీడ్కోలు

... హైస్కూలు శీవరు శ్రీ గ్రిద్ద లూరు వీరభద్రయ్యకు ఘనమైన వీడ్కోలు సన్మానం జరిగింది. డాక్టర్ చంద్రశేఖర నాయుడు అధ్యక్షతవహించారు; డాక్టరు వేణుగోపాలకృష్ణమూర్తి ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన్నారు.

హెడ్మాస్టరు యాకోబ్, గురవ్వ నాయుడు, రామిరెడ్డి, వి. ఆంజనేయులు, వెంకట్రామయ్య ప్రభృతులు వీరభద్ర య్యనుగూర్చి మాట్లాడారు. శ్రీ వై. కోటయ్య వందనాలు చెప్పారు.

రెండవకారు గొడవలు

కనిగిరి రిజర్వాయరు ఈస్టరన్‌కాలవ్ క్రింద బ్లాకుపద్ధతిలో 6 వేల ఎకరాల రెండవకారుకు అనుమతించారు. అంతకు మించి అదనంగా ఒక్క ఎకరాకుకూడా నీరు వదలమని కలెక్టరు గారు మొదట్లో చెప్పారు. కాని స్థానిక ఇరిగేషన్ అధికా రులు లేకాలలో 400ఎకరాలు, 7వతూము క్రింద 200 ఎకరాలు సాగుచేసుకొమ్మని లోపాయికారీగా అనుమతించినట్లు, వాళ్ళు వార్డుకూడా పోసుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. బ్లాకుపద్ధతిక్రింద అనుమతించిన దానికే నార్లకు పుష్కలంగా నీరు అందుబాటు కావడంలేదు. అటువంటప్పుడు అదనపు ఆయకట్టును అనుమతించడం ఎంతన్యా యమో చూడండి అంటున్నాడు ఒక విడవలూరు రైతు. కలెక్టరు గారైనా ఈ అన్యాయాన్ని అరికట్టాలని ఆ రైతు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాడు.

అనధికారయుతంగా అనుమతించుటకు ఈ ఉద్యోగులకు ఎవరు అధికారమిచ్చారో కలెక్టరుగారు విచారించడం అవసరంగదా.

పేడూరు దౌర్జన్యం

16 తేదీ మాచర్లవారిపాళెం రైతులకు పాతవేసిన కాల్వనీళ్ళు పేడూరు రైతు లిద్దరు అడ్డుపెట్టి తమ భూములకు పారించుకుంటుండగా, ఈ అన్యాయం ఏమిటని అడగబోయిన మాచర్లవారిపాళెం రైతులను వీపులు పగులగొట్టిందారట. పోలీస్ రిపోర్టు అయివుందట.

ఈ దౌర్జన్యాన్ని ఎవరుమాత్రం ఎట్లా గర్హించకుండా వుండగలరు?

తుఫాను నిధి

సూళ్ళూరుపేట అన్సర్‌ప్రయిమరీ స్కూలువిద్యార్థులు రూ 160, రామనయ్య పేట ఎలిమెంటరీ స్కూలు విద్యార్థులు రూ 121, పాములమిట్ట ప్రాథమిక పాఠ శాల విద్యార్థులు రూ 116లు తుపాను నిధికి యిచ్చిన విరాళాలు ఆయా హెడ్మాస్టర్ల ద్వారా ముట్టినట్లు కలెక్టరు తెలియజేస్తూ, వారికి ధన్యవాదాలు చెప్తు న్నాడు.

జి. ప. ఉద్యోగులు

పంచాయితీరాజ్ మినిస్టీరియల్ ఎంప్లాయీస్ అసోసియేషన్ జిల్లా విభా గానికి ఎ. రామమూర్తి అధ్యక్షుడుగా, కె. నరసింహమూర్తి ఉపాధ్యక్షుడుగా, బి. కృష్ణమూర్తి కార్యదర్శిగా, వి. రామ చంద్రరావు సంయుక్త కార్యదర్శిగా, జి. సత్యనారాయణమూర్తి కోశాధికారిగా ఎన్నుకోబడినారు.

సిద్దవరం దురవస్థ

బస్ సౌకర్యంలేక గూడూరు తాలూకా సిద్దవరం, గోవిందుపల్లి, కొత్తపట్నం, పట్టుపుపాళెం, మిట్టపాళెం, వావిళ్లదొరువు, శ్రీనివాసులసత్రం, గున్నంవడి, ఇమ్మరి వానిదిబ్బ గ్రామాలకుచెందిన ఐదువేలమంది ప్రజలు దురవస్థలపాలవుతున్నారు. బకింగ్ హాం కెనాల్, దల్లకాల్వలుదాటి మూడు కిలోమీటర్లు నడచిపోతేగాని వీరికి బస్ సౌకర్యంలేదు. సమయానికి చేరలేకపోతే ఏడెనిమిది వైద్య నదిని గోటుకు పోతేగాని బస్సు గతివుండదు. దీనివల్ల ప్రజలు అన్నివిధాల కష్టనష్టాలకు గురి యవు తున్నారు. వెల్లువల్లో ప్రమాదాలవల్ల, సకాలంలో వైద్యవసతి అందుబాటు కానందువల్ల ఎంతోమంది ప్రాణాలు కోల్పోవడం కూడా జరుగుతున్నది. బకింగ్‌హాం కెనాల్ బ్రిడ్జికి ఎస్టి మేట్లు మంజూరై, మంత్రివర్యులు అనం వెంకటరెడ్డి, దమ్మాలపాటి వెంకటరావు గారలువచ్చి పునాదిరాయి వేయడం జరి గింది కాని ... పనులు జరగ నందున, ప్రస్తుతానికి ఆ పునాదిరాయి సమాధిరాయిగానే వుండిపోయింది.

సిద్దవరం సర్పంచ్ శ్రీ దువ్వూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి ప్రజలబాధలను వివ రిస్తూ; ఆరునెలలలో ప్రతిపూరుకు బస్ నడపగలనన్న ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డి గారి వాగ్దానానికి సంతోషిస్తూ; రెండు కాల్వలకు వంతెనలు నిర్మించి తమకు బస్సుసౌకర్యాన్ని కల్పించి, తమబాధలు తీర్చవలసిందిగా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నారు. ★

నెల్లూరు జనార్దన్ ఏజన్సీసవారి 'సునేగా మెజెడ్‌స్కీము' డ్రా 7 వ తేదీ మునిసిఫ్‌మేజిస్ట్రేట్ శ్రీమతి శ్యామలాబరాజన్ అధ్యక్షతన జరిగింది. ఛాయాచిత్రగ్రహీత మెట్రోపాలిస్ న్యూస్‌హౌస్-ఎం. వి. నరసింహం.

తూర్పుకనుపూరు జాతర

గూడూరు తాలూకా, తూర్పు కనపూరు గ్రామంలో వెలసియున్న ముత్యా లమ్మ జాతర ఏప్రెల్ 4, 5, 6 తేదులలో అతివైభవముగా జరుగును. భక్తు లెల్లరు పాల్గొని అమ్మవారిని సేవించి, తీర్థప్రసాదములు స్వీకరించ ప్రార్థన

—ఇట్లు—

గ్రామస్థులు

టెండరు నోటీసు

రుద్రకోట గ్రామపంచాయతీ భవన నిర్మాణమునకుగాను, రుద్రకోట పంచాయితీ సర్పంచ్ గారిచే సీలువేయబడిన టెండర్లు తే 21-4-1978 ది సాయంకాలము 4 గంటల వరకు స్వీకరించబడును. డిపాజిట్టు చెల్లించనటు వంటి టెండర్లు ... టెండర్లు నిరాకరించబడును. ఇతర వివరములు పంచాయితీ కార్యాలయము పనిదేయు వేళలందు తెలుసుకొనవచ్చును. టెండర్లను పైన తెలిపిన గడువులోపల చేరునట్లు పోస్టుద్వారాగాని, స్వయ ముగా గాని అందజేయవచ్చును.

—షెడ్యూలు—

పని వివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తము	టెండరు వివరము	ధరావత్తు
రుద్రకోట గ్రామపంచాయతీ కార్యాలయము నిర్మించుట	రు 13,000 (పదమూడువేలు)	ప్యాంపేట టెండరు	రు 650 (అరువందలయాభై)

గడియం వెంకటసుబ్బారెడ్డి
సర్పంచ్
రుద్రకోట గ్రామపంచాయతి.
కావలి తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా

21-3-78

కిరణ్ రబ్బరు షల్లర్లు
(బాటాలా పంజాబి)

10" షల్లరు గంటకు 18 కాముల నుండి 4 పుట్లు వరకు, 6" షల్లరు గంటకు 12 కాముల నుండి $1\frac{1}{2}$ పుట్లు వరకు ఆడును. పై రెండు రకముల షల్లర్లు గేరు వైపులోను, 'V' బెల్టు పైపులోను వున్నవి. కంపెనీ వారిచే ఒక సంవత్సరము గ్యారంటీ యిచ్చి, కంపెనీ యింజనీరుచే బిగించి, ట్రైలు ఇవ్వబడును. ఖరీదు రూ 9000 లు, రూ 6000 లు. నెల్లూరు జిల్లాలో యిప్పటికే చాలా మిషనులు పని చేయుచున్నవి. ఆర్డరు యిచ్చిన 15 రోజు లలో సప్లయి చేయబడును.

—ఆర్డర్లకు, వివరములకు—
నెల్లూరు, ప్రకాశం జిల్లాలకు ఏజెంటు
దేవిశెట్టి శ్రీనివాసులు
41, ... రెడ్డివీధి,
సంతపేట - నెల్లూరు-2.

స్థలము అమ్మకము

నెల్లూరు, స్టోన్‌హౌస్‌పేట, ఈశ్వర ప్రగడ వారి వీధిలో, పార్కుకు ఎదురు గుండా 144/2 నెంబరుగల ఖాళీస్థలము షుమారు 35 అంకణములు విక్రయింప బడును. వివరములకు ఈ క్రింది అడ్రసు నకు ఉత్తరములమూలముగాకాని, నేరులో గాని, సంప్రదించవలసినది.

G. PANDU RANGAM
39, Kuppaiah Chetty Street,
West Mambalam
MADRAS - 600033

బర్రె తప్పిపోయింది

కోరకొమ్ములు, తొలిఈత వట్ట, చిన్న కొమ్ములు, 4 అ. ఎత్తుగల బర్రె. షుమారు నెలరోజులనుండి కనుపించుటలేదు. కను పర్తిపాడు, కల్లూరిపల్లి ప్రాంతాలలో తిరుగుతున్నట్లుగా పోలీసు వస్తున్నది. ... అప్పచెప్పినగాని తగిన బహుమతి యిస్తాము. వివరాలు తెలిసిన వారు క్రింది అడ్రసుకు తెలపండి.

జమీన్ రైతు - నెల్లూరు

ఈవారం విశేషాలు

(2వ పేజీ తరువాత)

వాయ్యి. మతకలహాల విషయంలో, ఇతర సమస్యలలో పార్టీ ఏకాభిప్రాయం లేదు. పూర్తిగా విఫలమయ్యారనే విమర్శ జనతా వర్గాలలోనే వినిపిస్తుంది. రాజస్థాన్, హిమాచల ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలు అసంతృప్తి రాజ్యాలుగా వున్నాయి; జనతాలోని జనసంఘం వర్గం, ఇతరులకు నిత్యం తీయని పోరుగా వుంటున్నది.

ఈవిధంగా గందరగోళపు స్థితిలో వున్న జనతాపార్టీకి, ఇందిరాగాంధీ పునర్విజృంభణ కొత్తసమస్యఅయింది. అంతరంగిక సంక్షోభంనుండి జనతా బయటపడుతుందా? అసలు ఆ పార్టీ ముక్కలుకాకవుంటుందా? జనతాప్రభుత్వం విధానాలలో, కార్యక్రమాలలో కొత్తపుంతలు తొక్కగలుగుతుందా? విఫలమైపోతుందా?

జనతాపార్టీ, జనతాప్రభుత్వ భవిష్యత్తును రెండవసంవత్సరం నిర్ణయించాలి!

' ' '

షా కమిషన్ 350 పేజీల తాత్కాలిక రిపోర్టును ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది. పదకొండు అధికార దుర్వినియోగపు కేసుల్లో ఇందిరాగాంధీ నేరస్తురాలని షా పేర్కొన్నారు. శిక్షకూడా నేరస్తురాలేనని ఆయన తీర్పు ఇచ్చారు.

షా కమిషన్ విచారణ పూర్తికాలేదు. 27 తేదినుండి విచారణ పునఃప్రారంభమవుతుంది. తుర్కమాన్ గేటు వద్దగల గృహ విధ్వంసకాండకు సంబంధించి ఆయన తీర్పుచెప్పలేదు; బహుశా తుది నివేదికలో చెప్తారేమో!

షా కమిషన్ గడువుదాటలేదు; విచారణ పూర్తికాలేదు. ఇంతలోనే అకస్మాత్తుగా తాత్కాలిక నివేదికయిచ్చి సమర్పించడం, చరణ్‌సింగ్ గబగబా దాన్ని వెంటనే పార్లమెంటుకు నివేదించడం, వాటిమీద వెంటనే చర్యలకు పూనుకుంటాననడం — ఈ తొందరపాటును చూస్తే, ఇందిరాగాంధీ ఇంకా పెరగకుండా బ్రేకు పెట్టడానికి జరుగుతున్న ప్రయత్నమా అనిపిస్తుంది. కర్నాటకలో పోలింగుకు ముందు ముఖ్యమంత్రి అరసు దోషి అని గ్రోవర్ తీర్పు చెప్పడం; ఇందిరాగాంధీ విజయపర్యటనల తర్వాత విచారణ పూర్తి కాకుండానే ఆమె నేరస్తురాలని చేస్తూ షా నివేదిక సమర్పించడం — ఈ రెండు సాదృశ్యాలు ఆ కమిషన్ల స్వతంత్రతను అనుమానాస్పదం చేయడం లేదా అనిపిస్తుంది. అంతేకాదు, వాటిమీద రాజకీయ ప్రభావంలేదా అనే ప్రశ్నకుకూడా ఆస్కారం కలుగుతుంది.

షా కమిషన్ ప్రహసనమే చివరకు విముఖత కల్గించింది. అది నిష్పాక్షికన్యాయవిచారణకాదనే అభిప్రాయం మేధావులలో కూడా ఏర్పడింది. అటువంటప్పుడు ఆ నివేదిక ఆధారంగా తొందరపడి చరణ్‌సింగ్ చర్య తీసుకుంటే, ఆయనలో రగులుతున్న ఈ ద్వేషాలు రాజకీయ వ్యతిరేకతను ఎదుర్కోవలసి వస్తుందని విజ్ఞులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఇందిరాగాంధీ ప్రజాబలం చూసినతర్వాత కూడా ఆమెమీద చర్యకు పూనుకోవడం అనాలోచితము, అవివేకమని వారి భావం.

పదకొండేళ్ళ ప్రభుత్వాన్ని నెరపిన ఇందిరాగాంధీని పార్లమెంటు సభ్యురాలుగాకూడా ప్రజలు తిరస్కరించారు. ఎన్నోయేళ్ళు ఏకచ్ఛత్రంగా దేశాన్ని పరిపాలించిన కాంగ్రెసును ఓడగొట్టారు. ప్రజాస్వామ్యంలో ఇంతకంటే శిక్ష ఏమిగావాలి? ఇంతకంటే అవమానం ఏముంటుంది?

' ' '

పాకిస్తాన్ మాజీప్రధాని భుట్టోకు లాహోరు హైకోర్టు ఉరిశిక్ష విధించింది. సుప్రీంకోర్టుకు, ఆ తర్వాత ప్రెసిడెంటుకు అప్పీలుచేసుకునే అవకాశమిచ్చింది.

భుట్టో మూడేళ్ళక్రితం ఒక పార్లమెంటు సభ్యుని హత్యచేయించాడట. ఆ కేసులో ఉరిశిక్ష. మరో నలుగురికికూడా ఉరిశిక్ష విధించబడింది.

హైకోర్టు స్వేచ్ఛగా ఈ తీర్పు ఇచ్చివుండదు; మిలిటరీ నియంతకు భయపడి ఇచ్చివుంటుంది. రేపు అప్పీలులో సుప్రీంకోర్టుగాని, ప్రెసిడెంటుగాని మరోవిధంగా తీర్పుచెప్పగలరని, ఉరిశిక్షను రద్దుచేయగలరని విశ్వసించగలమా?

భుట్టోకు విధించబడిన ఈ శిక్ష పాకిస్తాన్‌లో మరోతిరుగుబాటును తెచ్చినా ఆశ్చర్యంలేదు. భుట్టో ఎటువంటివాడనేది ప్రశ్నకాదు; అతనికి ప్రజల్లోను, మిలిటరీలోను తగినంత బలం వుంది. అటువంటప్పుడు తమ నాయకుణ్ణి ఉరితీస్తుంటే వాళ్ళు చూస్తూ వూరుకుంటారా?

ఇది పాకిస్తాన్ అంతరంగిక సమస్య కాదు. నాగరిక ప్రపంచాన్ని ఆందోళన పరుస్తున్న మానవతా సమస్య. అయూబ్‌ఖాన్‌ను యాహ్యాఖాన్ ఉరితీయించలేదు; భుట్టో యాహ్యాఖాన్ ప్రాణాలను బలిగొనలేదు. జియాఉల్‌హక్ మాత్రం అంత క్రూరంగా, పాశవికంగా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తారు?

భుట్టో ఉరిశిక్ష రద్దుకావాలని యావత్ ప్రపంచమూ కోరుతున్నది. ★

మాటకచేరి

(2వ పేజీతరువాత)

మన గ్రామీణ వ్యవస్థ—పరిపాలన వగైరా అనేకానేక విషయాలను పేర్కొంది. మరి తన పరిశోధనకు పల్లెల్నే ప్రధాన రంగంగా ఎందుకు ఎన్నుకున్నదంటే— మన భారతీయత అన్నది కొద్దోగొప్పో ఇంకా పల్లెల్లోనే మిగిలుంది గనుక; భారతీయ సంస్కృతికి ఆలంబన భూమి, ఆధారం వ్యవసాయం గనుక. పైగా కులాలు ఆచారాలు, వాటి స్వరూప స్వభావాలు పల్లెల్లో కనిపించేంత స్పష్టంగా స్వచ్ఛంగా పట్టణాల్లో నగర నాగరికతల్లో ఉండవు కదా? ఉదాహరణ: మొన్న ఆమె ఒక రెడ్ల పెళ్ళికి వెళ్ళి ఆ తంతు అంతా శ్రద్ధగా గమనించి, ఫోటోలు తీసుకున్నది. అందులో జీలకర్ర, బెల్లం ప్రాముఖ్యమేమిటి? దానికి మంగళసూత్రం కంటే ప్రాధాన్యం ఎందుకిస్తున్నారు?...ఇవన్నీ ఆమె ఆరాతీస్తుండింది.

శ్రీమతి సింథియా లివర్‌మోర్ హైదరాబాదులో మన పాతజిల్లాకలెక్టరు శ్రీ అర్జునరావును కలుసుకున్నదట; తన పరిశోధనకు నెల్లూరుజిల్లాను కేంద్రంగా తీసుకోమని ఆయన సూచించాడట. తర్వాత పోయిన సెప్టెంబరులో నెల్లూరువచ్చి కలెక్టరు శ్రీ మునివెంకటప్పను కలుసుకుంటే, ఆయన చినచెరుకూర్ను చూపించాడట. చినచెరుకూరులో వేమారెడ్డి రామరాఘవరెడ్డిగారింట్లో అతిథిగావుంటూ, ఆగ్రామంలో, పరిసర ప్రాంతాల్లో నిత్యం తన పరిశోధన సాగిస్తూందామె. పొలాల్లోకి కుప్పనూర్పిళ్ళవద్దకు, గ్రామాలయాలకు..ఇట్లా అన్నిచోట్లకూవెళ్ళి తెలుగు నారి జీవితాన్ని సమగ్రంగా అన్ని కోణాలనుంచీ చూస్తూంది. చినచెరుకూరు గ్రామస్థుల ఆచారాలు సంప్రదాయాలు నమ్మకాలు వగైరాలను పరిశీలించి, వాటిద్వారా తెలుగు సామాజిక జీవితాన్ని అవగాహన చేసుకోబోతూంది. తెలుగు సంస్కృతికి చినచెరుకూరును ఒక నమూనాగా తీసుకొని పరిశోధిస్తూంది. వివాహాలు ఆచార వ్యవహారాల్లోనే కాదు, మౌలికమైన విభేదాలను చాలా జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తూంది. చక్కగా చీరకట్టి ముచ్చటగా తెలుగుమాట్లాడుతూ, రామరాఘవరెడ్డిగారింట్లో ఆయన కుమార్తెలలో కుమార్తెగా కలిసిపోయిందామె, ఆ ఊళ్ళో అందరికీ చిరపరిచితురాలు సన్నిహితురాలు అయిపోయింది. చినచెరుకూరు తర్వాత ఆమె అక్కడున్నటువంటి మెట్ట ప్రాంతాన్నిగాని, వెంకటగిరిలాంటి ఒకనాటి జమీందారి ప్రాంతాన్నిగాని తీసుకొని, పరిశోధన సాగిస్తుందట. ఈవిధంగా ఒక్కసంవత్సరంపాటు మన జిల్లాలో పరిశోధన సాగించి అమెరికా వెళ్ళిపోతుంది. అక్కడ ఆమెభర్త ఆర్కిటెక్ట్.

ఆమె జ్ఞానతృష్ణ, పరిశోధనేచ్ఛ ఆశ్చర్యం కల్గిస్తాయి. ఎక్కడో ఏర్‌కండిషన్డు గదుల్లో ఉండవలసినామె ఈమండు టెండల్లో మన పొలాల గట్లమీద పడుతూ లేస్తూ నడుస్తుంటే, ఈమెకింతదూరం తీసుకొచ్చిన శక్తి ఏమిటా అనిపిస్తుంది. పైగా ఆమె రామరాఘవరెడ్డిగార్ని అడుగుతుంది—తననుగూర్చి గ్రామస్థులు "పిచ్చి అమ్మాయి వచ్చింది... అలాగ అనుకొంటున్నారు... కదూ." అని ముద్దు ముద్దు తెలుగులో. అవునుమరి, ఇది పిచ్చే; జ్ఞానపిచ్చి!

' ' '

తెలుగులో సైన్సు పత్రికల మాట అటుంచండి; కనీసం అరాపురా సైన్సు శీర్షికలు, విజ్ఞానదాయకమైన విషయాల నందించే పత్రికలైనా లేకపోవడం మన నికార్సయిన భావదారిద్ర్యానికి చక్కని నిదర్శనం. ఆమాటకొస్తే, కేవలం విద్యార్థులనే దృష్టిలోవుంచుకొని, వారిలో విజ్ఞాన జిజ్ఞాసకలిగించడానికి, శాస్త్రీయ దృక్పథం ప్రయోగాసక్తి రేకెత్తించడానికి ప్రయత్నిస్తున్న పత్రికలు దేశం మొత్తం మీద ఎన్నున్నాయో వేళ్ళమీద లెక్కించవచ్చునేమో!

తెలుగులో సైన్సుపత్రికలు లేనికొరత పూర్తిగా తీర్చలేకపోయినా, అపవాదును కొంతవరకు తొలగించగల పత్రిక 'ఊహాశక్తి'. వి. ఆర్. కాలేజి అనే సహారా ఎడారిలో సైన్సు ఒయాసిస్సుల్ని సృష్టిస్తూ, మొదట విద్యార్థుల్లో సైన్సు దాహం కల్గించి, తర్వాత ఆ దాహం తీరుస్తున్న అధ్యాపకుడు, సైన్సుయోగి శ్రీ సి. పద్మనాభరావు ఈ 'ఊహాశక్తి'కి ఊపిరి. వివేకానంద విద్యాపరిషత్ తరపున నెల్లూరులో ప్రచురిస్తున్న ఈ త్రైమాస పత్రికకు సంపాదకుడుకూడా ఆయనే. అది ఈ సంవత్సరారంభంలో ప్రారంభమై, ఇప్పటికి రెండుసంచికలు వెలువడ్డాయి.

అందులో ప్రఖ్యాత శాస్త్రజ్ఞులను, వైజ్ఞానిక రంగంలో వారుతెచ్చిన విప్లవాత్మకమైన మార్పులను విద్యార్థులకు సులువుగా బోధపడే శైలిలో ఆసక్తికరంగా క్లుప్తంగా పరిచయంచేసే శీర్షికొకటివుంది. హైస్కూలు, కాలేజి విద్యార్థులు చేసిన చిరుపరిశోధనలు, రాసిన వైజ్ఞానిక వ్యాసాలు, సైన్సుక్లబ్బు కార్యకలాపాలు, సభలు సమావేశాలు వగైరాలకు సంబంధించిన చిన్నచిన్న శీర్షికలు ఉన్నాయి. 'నేషనల్ టాలెంట్ సెర్చ్' పేరిట ప్రతి ఏడూ నిర్వహించే పరీక్షలలో ఇచ్చే ప్రశ్నలనమూనాలు, వాటి సమాధానాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఇవి సైన్సు విద్యార్థులకు చాలా ఉపయోగం.

వైజ్ఞానికరంగంలో మన వెనకబడినతనాన్నిగూర్చి తొలిసంచికలో సంపాదకుడు ఇట్లా అంటాడు - "సైన్సులో 77 సంవత్సరాల నోబెల్ బహుమతుల చరిత్రలో సి. వి. రామన్ తప్ప మరే భారతీయుని పేరే లేదు. నూటికిపైగా విశ్వవిద్యాలయాలు, ప్రపంచంలోని సాంకేతిక నిపుణుల్లో మూడవవంతువున్న భారతదేశం ఈ శోచనీయస్థితిలో ఉండడానికి కారణం, విద్యావిధానంలో ప్రతిభకు ఆధారమైన ఊహాశక్తి, సృజనాత్మకతకు తగు స్థానం లేకపోవడమే".

ఊహాశక్తికి మానవజీవితంలో ఉన్న ప్రాధాన్యాన్ని వివరిస్తూ— "ఐండస్ట్రీ ఊహించిన మొదటిమానవుడెవరోగాని, చాలా ప్రతిభావంతుడే. మానవజీవితంలో వివిధరంగాలలో ప్రగతికి ఊహాశక్తియే ఆధారం. ఏ రంగంలోనైనా ప్రతిభవున్న దంటే, ఊహాశక్తి అత్యున్నతస్థాయిలో వ్యక్తమైందనే మనం గ్రహించాలి. విజ్ఞానశాస్త్రరంగాలన్నిటికీ మానవుని ఊహాశక్తియే కారణం"— అంటాడు. అటువంటి ఊహాశక్తిని పెంపొందించి, విద్యార్థులు పుస్తకాలపురుగులుగాకాకుండా సృజనాత్మకశక్తిగలిగిన చిరుసైంటిస్టులుగా ఎదిగేందుకు ఈ ఊహాశక్తి తోడ్పడగలదని ఆశిద్దాం. ఈ పత్రిక సంవత్సరచందా మూడురూపాయలేగనుక, వివేకానంద విద్యాపరిషత్, ఎ. సి. నగర్, నెల్లూరుకురాసి, కాలేజీలే కాకుండా హైస్కూళ్ళుకూడా తెప్పించుకొని, విద్యార్థులకు అందుబాటుచేస్తే సైన్సుటీచర్లు క్లాసుల్లో పాఠాలుచెప్పక పోయినా చెప్పినంతపుణ్యం!

— గోపి

✱

సినిమా

(9వ పేజీ తరువాత)

ప్రవేశించడంతో నిర్మాతలు బాగా దెబ్బతిని పోతున్నారని అంటారు. ఒకప్పుడు ఈ ప్రాంతాలవారీ అమ్మకాన్నే 'సెబాష్' అని మెచ్చుకున్నారు. డిస్ట్రిబ్యూటర్లబారినుండి, మొనాపొలీనుండి నిర్మాత తప్పించుకోగల్గాడని సంతోషించారు. కానీ అదే ఇప్పుడు సంక్షోభానికి మూలకారణంగా తయారైంది. అంతకుముందు డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ ముందే చూసుకొని, చిత్రనిర్మాణంలో అడుగుపెట్టేవారు. ఇప్పుడు ప్రాంతాలవారీ అమ్మకం కాబట్టి, ఏఒక్కరిమీదా నమ్మకం వుంచుకోడానికిలేదు. చిత్రం కొంత పూర్తయితే వారేవస్తారులెమ్మనే ఆశతో నిర్మాణం ప్రారంభించేస్తున్నారు. సాగినంతవరకు సాగుతుంది. ఆ తర్వాత...? ఎవరోరావాలి. వాళ్ళురారు.

తమిళపరిశ్రమ ఒకనాడు ఈ దుర్గతిని అనుభవించి కృంగిపోయింది. దాన్ని మనం చూస్తూనేవున్నాం. ఐనా పాఠం నేర్చుకోలేదు. అందులోని లోతుపాతులాలోచించలేదు. ఏదో ఒక చిత్రం ప్రాంతాలవారీ అమ్మకంమీద విడుదలై విజయవంతమైతే ఇక అందరిదీ అదేదారి; గొర్రెదాటు. చేతులుకాలిన తర్వాతనే ఆకులుపట్టుకోవడం ఈ పరిశ్రమకు అలవాటు.

చిత్రాల పంపిణీ విధానంలోను, విడుదలలోను ఒక క్రమపద్ధతి పాటించబడాలి. అది పరిశ్రమవల్ల కావడంలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వమైనా జమాయిషీచెయ్యాలి. ఈ సూచన చాలా అస్పష్టంగావుందని మాకు తెలుసు. ప్రభుత్వం ఏవిధంగా పరిశ్రమను అదుపులో వుంచగలదు, ఎంతవరకు దాని సంక్షోభాన్ని పరిష్కరించగలదు, దానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలి, ఏమాత్రం జోక్యం కల్గజేసుకోవాలి, తద్వారా పరిశ్రమతోపాటుప్రభుత్వంకూడా ఏరకంగా బాగుపడాలి— ఈ విషయాలను చర్చించి, నిర్ణయాలు చెయ్యవలసింది పరిశ్రమ, ప్రభుత్వం. ✱

అక్బరు—సలీం—అనార్కలీ

(9వ పేజీ తరువాత)

శ్యాన్ని చెడిపింది. అలాగే గోకులాష్టమి గోపికానృత్యం అక్బరు అతి మెచ్చుకోలుకు అనువుగాలేదు.

ఫోటోగ్రఫీ బాగుంది. అనార్కలీని ముంలంపరకు చూపిస్తుంటే చారెడేసి కనులతో చీర అందంగావుంది. కాని పెరురా గొంతుదిగేసరకు దిగుతుంటే అనార్కలీ వంటి ప్రాయసుందరి కనుమరుగవుతూ వచ్చింది.

జమున కనుపించిన కొద్దిదృశ్యాలూ ఎంతో మనోహరంగా వున్నాయి; ఎంత చక్కటి నటనచూపింది. అందుకే చిత్రం పేరులో జోధాబాయి పేరుకలిపితే (అంటే అక్బర్, జోధాబాయి, సలీం-అనార్కలి) బాగుండుననని అనిపించింది.

ఏమైనా పాత అనార్కలీలను మనసులోకి ఏమాత్రమైనా రానివ్వకుంటే దీనిం హాయిగా చూచి ఆనందించవచ్చు. ★

జనవాణి

(3వపేజీ తరువాత)

వెళ్ళేవారు. చేత ట్రాన్సిస్టరు పెట్టుకొని వెళ్ళడం సర్వసాధారణమైపోయింది. సామాన్యుని దైనందిన జీవితంలో ఒక నిత్యావసరవస్తువైపోయింది రేడియో.

రేడియోకు లైసెన్సు రుసుం అంటూ పెద్దయడమే కూడదనిపిస్తున్న సమయంలో రుసుం పెంచాలనడం అనుచితం. దూరదర్శన్‌మీద ఎంతైనా విధించవచ్చు. అది ప్రస్తుతానికి విలాసవస్తువు. రేడియోమీద రుసుంతగ్గిస్తే, వీలైతే లేకుండాచేస్తే సాధారణ జనానికి మేలుచేసినట్లవుతుంది.

నార్తురాజుపాళెం — కె. సరస్వతి

★

మేము—మీరు

(3వ పేజీ తరువాత)

ఒక్కు తెలియదు. ఎన్నికల్లోగాని, ఉద్యమాల్లోగాని పట్టణవాసుల అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చే పత్రికలు ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. వాటిప్రకారమే తుది నిర్ణయాలుంటాయని అంచనాలువేస్తూ ఊహాగానాలు చేస్తూ, జోస్యాలు చెప్తుంటాయి.

మొన్నటి అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లోకూడా సరిగ్గా అదేజరిగింది. ఇందుమూలంగా రాష్ట్రంలోని పత్రికలన్నీ ఒకేధోరణిలో సాగి పప్పులో కాలువేశాయి. వాటి అంచనాలను ముఖ్యంగా పల్లెప్రజలే పటాపంచలు చేశారు. ఒక్క 'జమీన్ రైతు' మాత్రం గ్రామీణప్రజల అభిప్రాయాలకు అద్దంపట్టి తన ప్రత్యేకతను నిలుపుకొన్నది. అందుకు నా ధన్యవాదాలు.

హైదరాబాదు — ఈ. రామసుబ్బారెడ్డి

★

భూములు విక్రయము

రేబాల గ్రామ పొలం; నెల్లూరు - బాంబే రోడ్ సమీపముతో; మాగాణి యం 7-00 లు (గవర్నమెంటు కాలువ పారుదల); మెట్టతోట యం 12-00 లు మోటార్లతోటి రెండు ఫిల్టరుపాయింట్లు సహా, [illegible].

— వివరములకు —

"జమీన్‌రైతు ఆఫీసు"

బాక్సు నెం. 271

నెల్లూరు - 524001

జమీన్‌రైతు చందా

సంవత్సరచందా	రు. 25-00
6 మాసములకు	రు. 13-00
విడిప్రతి	రు. 00-50

మంచితనానికి మారుపేరు
దాతృత్వానికి మరోపేరు
మూర్తీభవించిన కరుణామయుడు
రూపందాల్చిన దయాసాగరుడు

తాతా చినసుబ్రహ్మణ్యంగారికి

ఇదే మా

శ్రద్ధాంజలి

రావు ఇన్సులేటింగ్ కంపెని (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
మరియు
జి. వి. యస్. మైనింగ్ అండ్ అలైడ్ ఇండస్ట్రీస్
గోగినేనిపురం
గూడూరు

HOMAGE TO

our Friend, Guide & Philosopher

Tata China Subrahmanyam

Renowned Industrialist and Philonthropist
CHENNUR · GUDUR · TQ· NELLORE DT.

"....In action faithful, and in honour clear,;
who broke no promise. and who lost no friend...."

Soundless our sobs: Boundless our Sorrows
May his soul Rest in Peace.

SREELALL KHATUWALA (Siri Babu)

LAKSHMI MICA INDUSTRIES

P. O. JHUMRI-TELAIYA. BIHAR. INDIA.
BRANCH: GUDUR.

Edited, Printed & Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Tipparajuvari Street, Nellore (A.P.)